

NGÀY NAY

NĂM THỨ BA, SỐ 111

CHỦ NHẬT 22 MAI 1988

Tin các báo: Ông vồ hiền Hoàng trọng Phu
vừa cúng vào hội Phật Giáo 500\$.

Hình như người ta sẽ dùng số tiền ấy
để dựng chùa Quán Sứ.

CÁM ĐỒ ĐÚC PHẬT

BẢN CHỈ THIÊN

Về vụ người dội doan Rivière, vụ mẩy người lính cơ bắt bạc ở Phúc-ý-en, người ta khai chỉ bắn lên trời mà... có người chết. Vậy bắn chỉ thiên dễ trúng lâm, vì đạn cứ đi tìm dấu dân mà rơi xuống.

CHÍNH TRỊ VÀ ĐẢNG PHÁI

Đảng Cấp-tiến xã-hội

Có nhiều bạn đọc viết thư hỏi tôi về chủ nghĩa của đảng cấp tiến xã hội, là đảng hiện đương cầm vận mệnh nước Pháp trong tay, đương cả gan hạ giá đồng franc một lần nữa, tăng thuế lên tầm phần trăm và mở một cuộc công thải 5 ngàn triệu để tiêu về việc quốc phòng.

Đảng ấy hiện được phần đông dân nước Pháp tán thành chính sách, và lấy số nghị viên mà nói, thì là đảng lớn thứ nhì ở mẫu quốc, sau ngay đảng xã hội. Trước kia, đảng vẫn giữ địa vị một đảng to nhất nước Pháp, thậm chí người ta thường bảo rằng nước Pháp là nước theo chủ nghĩa cấp tiến xã hội, nhưng gần đây, vì có nhiều đảng viên dinh lín đến nhiều việc không hay, như vụ Stavisky, nên đảng có kém bớt thế lực đi ít nhiều.

Đảng thường tự đặt ngày phát sinh vào khoảng năm 1869, là năm ông Gambetta đem chương trình của ông ra tuyên bố trước mặt cử tri. Nhưng từ độ ấy cho mãi đến cuối thế kỷ trước, đảng chưa có lô chúc, chỉ là một số người có những khuynh hướng giống nhau về xã hội. Đến năm 1901, sau vụ Dreyfus, là vụ án đã làm rung động cả nước Pháp và bắt dân Pháp phải luôn luôn nghĩ ngợi, nghiên ngẫm đến tư tưởng, khuynh hướng của mình, đảng mới chính thức thành lập và mới mở đại hội nghị để định chương trình và phương châm.

Đảng lấy chính thể cộng hòa dân chủ làm gốc và coi như nền tảng của chủ nghĩa cấp tiến tờ tuyên ngôn về quyền hạn của công dân và của Người hối đại cách mệnh Pháp. Đảng viên tự nhận là những người nói chí th匡nh nhà đại cách mệnh Pháp, nghiên ngẫm đến triết lý mọi vấn đề xã hội để khu trừ hết những điều lầm lỗi, những sự lạm dụng.

Vì vậy đảng cấp tiến xã hội chú trọng về sự

tự do và bình đẳng về pháp quyền. Những sự tự do của nền dân chủ là những nguyên tắc không thể sám phạm được của chủ nghĩa cấp tiến. Còn về mặt bình đẳng, thì ai ai cũng có quyền được làm việc công, cao thấp chỉ tùy tài súc của mình mà thôi. Pháp luật đối với ai ai cũng vậy, không có phân biệt sang hèn; người nào cũng được pháp luật bênh vực một cách nhất định, mà có tội, thì đều là cùng do một tòa án định phạt.

Về mặt xã hội, thì đảng bênh vực chế độ tài sản. Quyền sở hữu, theo chủ nghĩa cấp tiến, là sự bảo đảm cho tự do. Lấy kinh nghiệm mà xét, quyền ấy lại là một phương pháp rất mẫu nhiệm để mưu cuộc tiến bộ cho loài người nữa. Vì vậy, trái với chủ nghĩa xã hội hay cộng sản, chủ nghĩa cấp tiến muốn làm thế nào cho hết thảy thợ thuyền, nông dân, trí thức được mỗi người một ít tài sản. Vả muốn thế, thì cần phải cải cách dân dã, như lập luật lao động, tuyên hành tự do nghiệp đoàn, tổ chức sự bảo hiêm xã hội cho quần chúng lao động.

Tuy nhiên, muốn cho những sự cải cách ấy có kết quả, quyền sở hữu cần phải có giới hạn, cần phải tránh bỏ những sự lạm dụng của tư bản và sự áp chế của một số ít người, cho nên, đảng Cấp-tiến muốn Nhà nước đứng trung gian để điều hòa quyền lợi của mọi giai cấp, nhất là giai cấp tư bản với giai cấp lao động.

Nhà nước, theo đảng cấp tiến, không phải là một quốc gia chặt chẽ như ở các nước Đức, Ý. Đảng viên cần phải yêu nước, nhưng không phải thờ nước. Nhưng « Nhà nước » cũng cần phải mạnh và có tổ chức hẳn hoi. Đảng phản đối chiến tranh và mong các nước lấy hòa bình mà giải quyết những sự xích-míc, nhưng hiện giờ thì nước cần phải có một đạo

binh để bảo vệ dã, mà đạo binh ấy, cần phải gồm có toàn dân trong nước. « Nhà nước » lại cần phải độc lập, không có dính dáng đến một tôn giáo nào. Là vì « Nhà nước » chỉ là một cơ quan để bênh vực cho cá nhân, cho tự do của cá nhân. Vậy công việc của nhà nước là làm cho cá nhân được tự do phát triển, không bị khuôn khổ nào bó buộc. Mà tôn giáo là một cái khuôn khổ. Vì thế, nên sự giáo dục quốc dân, mà đảng chú ý đến, cần phải thoát ra ngoài vòng tôn giáo. Vả lại, quyền của « Nước » chỉ có thể là quyền của toàn dân, nếu nước đối với một tôn giáo nào mà không được độc lập, thì sẽ bị ở dưới một quyền thế khác mất. Cho nên, đảng đã hết sức hô hào và thực hành tư tưởng phân biệt tôn giáo với quốc gia.

Về mặt kinh-tế, thì Nhà nước phải có đặc quyền. Về những nguồn lợi chung Đảng phản đối những sự hợp-nhất của các công ty tư bản để dành lợi riêng cho các nhà đại phú; Đảng muốn rằng chỉ có nhà nước là có đặc quyền khai thác những nguồn lợi lớn, và đặc quyền càng nhiều càng hay. Đảng lại muốn người giàu chịu đỡ cho người nghèo nên đã bênh vực thuế hoa-lợi.

Nói tóm lại, chủ nghĩa cấp tiến xã hội thiêng về cá nhân, muốn cá nhân được tự do phát triển những năng lực riêng và coi quyền sở hữu như một trong những năng lực ấy. Đảng muốn đưa mọi người đến hạnh phúc, đến sự bình đẳng và không sợ một sự cải cách nào, theo lời Đảng thường tuyên bố, có thể nâng cao trình độ của người nghèo kém, nhưng chỉ đứng trong phạm vi cải cách mà thôi. Đảng Cấp tiến không ưng có sự giai cấp tranh đấu và phản đối những sự bạo động và những cuộc cách mệnh.

Hoàng-Đạo

Câu chuyện hàng tuần ...

DIỄM DŨ !

Thời xưa, hễ các cụ ta đã bợn trẻ con dùng ống thu dù, ống tre nứa làm súng để doa bắn người lớn, các cụ thường kinh hoàng than phiền :

— Hông, diêm dù ! Sắp có giặc già đến nơi rồi.

Ngày nay, luôn ba năm xảy ra ba vụ linh khố xanh và linh doan bắn chết dân và được tráng án. Một lần linh bắn dân đắt đẻ, một lần linh bắn dân đánh bạc, một lần nhà doan bắn người chạy trốn. Có lẽ đó cũng là một diêm dù : sắp có chiến tranh đến nơi.

Các cụ ta mê tin cho là diêm dù.

Chúng ta không mê tin cũng cho là diêm dù. Vì thời hòa bình, người ta trọng dân hơn linh, thời toan lạc người ta trọng linh hơn dân.

Vậy có lẽ thế giới sắp loạn lạc đến nơi rồi.

Song những người linh, trong hai cuộc bắn dân quê ấy, không nên cho ra trận, đê khỏi phiẠn.. Vì họ đều khai bắn chỉ thiên mà đều bắn trùng và chết người. Ra trận mà họ ngãm trùng quân địch thì hẳn viễn dan của họ sẽ chui xuống đất hết.

Hay lỗi ở dạn ? Viễn dan giết người, đê tìm người mà trúng ?

Nếu thế thì trái lại ra trận họ còn lo gì không bắn trùng quân địch : cứ bắn lão cũng trùng đích, vì dạn sẽ tìm đích mà trúng.

Còn như những xe hỏa xú này thi hình như chúng mới có cái thói quen không muốn tới đích. Giữa đường, chúng nũng niu, hờn dỗi luôn luôn, nào trượt bánh, nào đồ kèn. Mà mỗi lần chúng hờn dỗi là một lần có hành khách chết.

Già ở thời xưa thi các cụ ta đã cho là xe có thần hay có ma, và chỉ việc cúng lễ là xe hỏa hét trượt bánh, hét đồ kèn, hét ăn thịt người.

Nếu sở xe hỏa cũng tin dì doan, tin thần thánh ma quỷ, thì ít nữa có lẽ ta sẽ thấy ở đâu mỗi toa máy xe hỏa treo lảng lảng một cái thảm (thảm lợn vẫn ngon hơn thảm người nhiều).

Sở xe hỏa còn đợi gì mà không tin dì doan ? Vì tin như thế kẽ cung tiện việc lầm, khỏi phải nghĩ ngại lối thôi.

Có lẽ vì ở miền Trung có nhiều

ma thiêng thần dữ nên nạn xe lửa thường xảy ra ở đây chàng ?

Ở miền Trung lại có cả nhiều ông giáo dữ nữa.

Vừa rồi một sinh viên ở Huế có viết và gửi đăng « Ngày Nay » câu truyện ngắn « Thương vay » trong đó tác giả tỏ ý thương một vài ông giáo.

Chuyện chỉ có thể. Ai ngờ một it ông giáo ở Qui nhơn lai nồi dáo cho là « anh học trò » kia khiêm lè với thầy, và khinh mạn giáo giới. Rồi kêu ông đốc trưởng Qui-nhơn tư ra ông đốc trưởng luật (vì sinh viên hiện theo học trường luật) để xin trị tác giả câu truyện ngắn kia. Lại kèm cả một bản dịch của truyện ngắn.

Chẳng rõ câu chuyện ngắn « Thương vay » và tác giả nó rời có bắt từ không. Nhưng mấy ông giáo kia với câu chuyện « đáng thương thực » của các ông thế nào cũng sẽ bất tử.

Nhưng nếu ông thương thư bộ giáo dục muốn bắt từ thi nên khuyên nhỏ những ông giáo ấy đừng nồi dáo quá đẽ dàng như thế.

Vì nếu giới nào cũng có người làm khó dễ các nhà văn và cứ luôn luôn xin trị bọn họ thi rồi đáy họ sẽ chẳng dám đựng đến ai Đặng đến quan, quan xin trị, đựng đến dân thợ, dân thợ đổi tri, đựng đến dân cầy, dân cầy đổi tri, đựng đến các ông giáo là hạng người cần có lề độ và khiêm tốn hơn ai hết, các ông ấy cũng đổi tri.

Vậy bọn nhà văn chúng ta, nếu sợ sệt, có lẽ chỉ dám nói dung chạm đến loại thực vật mà thôi.

Khái-Hưng

GRAND SALON

DE COIFFURE

26, Général Bichot

HANOI

avec

SALLE DE BAIN MODERNE
MASSAGE AMÉRICAIN

Propriétaire :

Mr Khanhson

người ta cao chỉ phải già nửa tiền

Đầu tháng Juin, sẽ xuất bản

Sô đặc biệt THANH NIÊN

Số đặc biệt xuất bản, vì số đặc biệt này làm rất công phu, có đủ ý kiến của nhiều người danh vọng trong nước.

Những phóng sự, điều tra nhỏ về Thanh Niên.

Những tranh khôi hài hay bài vui cười về Thanh Niên.

NGÀY NAY RẤT HOAN NGHÈNH

Trong số đặc biệt THANH NIÊN, sẽ có nhiều cuộc thi rất hay và mới lạ.

Những bài đăng trong số đặc biệt sẽ tình tiền nhuận bút một giá đặc biệt.

Cùng các bạn thanh niên

Sau ngày 1er Mai, anh chị em Thanh niên ở Hà-nội và các tỉnh cùng hội họp ở Hội quán của đảng xã-hội ngày 5 Mai để rút những bài học kinh nghiệm về cuộc biểu tình vừa qua.

Bài học kinh nghiệm chính day chúng ta phải luôn luôn giữ tinh thần kết đẽ đi tới một cái tò cherc rộng rãi và chặt chẽ trong phạm vi pháp luật.

Muốn cho công việc tiến hành mau chóng, cuộc hội nghị ngày 5 Mai có cử một ủy ban thời 19 người gồm đại biểu các giới thanh niên.

Vậy các bạn thanh niên xa gần có điều gì muốn hỏi hoặc có ý kiến gì muốn đề nghị, hãy viết thư về :

54 Rue des Teinturiers, Hanoi

Ủy ban tạm thời của đoàn

Thanh niên lai cảo.

Tái bút. — Các bạn chú ý : 54, Teinturiers chứ không phải 105, Henri d'Orléans như đã đăng nhầm trong « Tin tức »...

HỘP THƯ

Cô Thanh Cam — Về cuộc thi văn chương Tự Lực Văn Đoàn, xin trả lời cô : Về thơ, muốn viết giấy khéo nào cũng được (viết một mặt để cho tiện đọc). Về tiểu thuyết, muốn viết lối nào cũng được.

Các ông P. D. P. (Saigon) — Công việc ấy các ông có thể làm được, miễn là thận trọng. Còn câu hỏi của các ông về tinh bằng hữu, các ông có thể tự trả lời lấy.

Vì số này nhiều bài nên « Tin Thư »

của Thế Lữ để lại sau

LỚP HỌC ESPÉRANTO

Tám giờ tối thứ ba 24 Mai này, một lớp học Esperanto của hội « Đông-Dương truyền-bá Esperanto » sẽ bắt đầu khai giảng tại hội-quán Tri-Tri phố Hàng Quạt, Hanoi đến hết tháng Aout. Mỗi tuần lẽ học hai kỳ : thứ ba và thứ sáu, từ tám giờ đến chín giờ tối.

Bài học diễn giảng bằng quốc ngữ. Không cần mua sách vở. Mấy kỳ đầu, ai đến nghe cũng được, không phải tiền nong gì hết. Về sau, ai muốn học mãi sẽ đóng 1p.00 tiền vào hội.

Ở xa, muốn học bằng cách gửi thư (par correspondance) xin viết thư về : Hội Đông-Dương truyền-bá Esperanto, 187 Bd Armand Rousseau Hanoi.

H. D. D. T. B. E. lai cảo

CẨU Ô

Cần người làm

Đoàn Anh Sáng cần ngay một người Surveillant lành nghề, đã từng coi hoặc làm về những việc công tác hoặc kiến trúc để coi làm những nhà trại Ánh Sáng. Lương tháng định là 18p.

Ai muốn làm, xin tới Đoàn số 28 phố Richard mà hỏi. Nếu có giấy chứng chỉ là đã làm qua về những việc công tác hoặc kiến trúc, xin đem theo.

Cần một người đã dỗ Bacc. local hay métro. (math.) để bảo giúp về math. một người muốn sửa soạn thi Bacc. le partie vào session de Septembre 1938.

Xin đến hỏi hoặc viết thư cho M. Hoàng-tư-Tích, 26 Route de Sơn-tây, Hanoi.

Tìm việc làm

Day thêu và dán, cách học riêng biệt.

Hỏi hoặc viết thư cho Mme Quảng 181 Khâm-thiên hay 4 Paginier, bắt đầu từ 15 Mai 1938.

Trẻ tuổi, đứng đắn, đã học qua năm thứ hai và dạy các trường từ được bốn năm. Muốn tìm một chỗ dạy ở tư gia hay một trường tư nhân ở Hanoi, buổi tối hay ban ngày có thể được, miễn có thời giờ học thêm.

Hỏi M. Ngọc-Diệm 42 Pont en Bois Hanoi. Xin viết thư lại và xin mua tiếp khách tại nhà.

VO-BỨC-DIỆN

KIẾN TRÚC SƯ

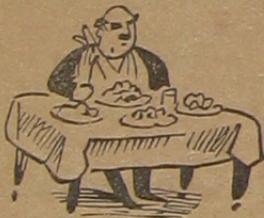
3 — Place Negrer,
Bờ - hồ — HANOI

CÁC quan tòa vừa mới phải xử một việc khó khăn: nứa chiếc tai một cô con gái lén nǎm đắng giá bao nhiêu tiền.

Nguyên cō ta bị nạn ô-tô, đứt hồn nứa chiếc tai bên phải. Cha mẹ cō bèn xin hối thường một số tiền lớn, vì mệt tai, cō ta sẽ mang tật suốt đời. Bên bị cãi rằng tai đứt về nứa trên, mà theo thời trang, tóc vẫn lệch về bên phải, vậy thì chiếc tai bị nạn sẽ được tóc lấp gần hết rồi còn thiêt hại gì nữa. Nhưng tòa nghĩ xứ rằng thời trang thay đổi luôn, một mái tóc sẽ vẫn cả sang bên trái hay lén tận đỉnh đầu thì chiếc tai đứt sẽ lộ ra mắt. Vì vậy, tòa bắt bèn bị dǎo cho cō bé một số tiền gần 6000 bạc.

Nhưng đó là nứa chiếc tai của một cō bé người Anh vừa mới đánh giá 375 bảng Anh, chứ không phải là tai một cō bé Annam. Vì nếu tai một cō bé Annam mà trị giá chừng ấy tiền thì hân hạnh quá. Một mạng người Annam, trong vụ án tàu bay đâm chết người trong Trung, mà người ta còn trị giá độ 10, 15 đồng bạc, thi nứa chiếc tai người Annam liệu có đáng vứt đi không? Cō lẽ lại không đáng vứt đi nữa.

MANG của người Nam đắng giá không bao nhiêu, ý chừng người ta cho là vì ăn ít và ăn gì cũng được. Một ngabit định gần đây quyết định rằng lính tây mà bị phạt tù, thi được ăn một đồng bạc còn lính nam thi chỉ được hai hào thôi. Sao lại khác nhau thế được nhỉ? Hay là người lính tây bao giờ cũng cần ăn ngon và nhiều? Nhưng

ở tù mà được ăn nhiều và ngon thi người ta còn ở ngoài làm quái gì. Vậy không phải vì lẽ ấy. Có người bảo là vì người tây ở xa xôi lại đây nên được biệt đãi hơn. Nhưng đó là nói các viên chức người Pháp, bỏ xứ sở đến giúp ích cho nước Nam, nên lương ăn hậu hơn người Nam. Còn như đã bị vào tù, thi còn giúp ích gì cho ai, mà còn đòi sung

NGU'O'I va VIEC

sướng hơn người.

Chẳng qua là sự phân biệt đẽ tố sự bất bình đẳng giữa hai màu da sự bất bình đẳng mà ta cần phải tố cáo, phá bỏ đẽ mưu cho sự đẽ hué, cho sự cộng tác Pháp-Nam. Nay nếu ở tù mà còn không bình đẳng thi còn lúc nào được bình đẳng nữa? Chết đi, xuống địa ngục, có lẽ người Nam cũng vẫn phải ở một cái ngục nhõ hơn người Pháp và được ít quý dạ xoa sán sóc tới hơn.

NGU'O'I có tính khôi hài mà ở trong Trung thi có lẽ cả ngày ngồi ôm bụng cười. Vì trong đó, ngày thường xảy ra đến lâm chuyện kỳ quái quái, như ở một xứ còn dã man chí khong phải là ở một xứ có một nền văn minh rực rỡ, một lịch sử oanh liệt và có một bọn thượng thư còn trẻ đương hăng hái nói là ra sức xoay lại cơ đồ.

Xem báo Tiếng Dân, thấy có đăng tin một vụ án ngao man. Không biết Trần Văn Quán ở huyện Quỳnh-Lưu đổi đai ông huyện một cách ghê gớm thế nào mà bị ông phạt một năm tù, rồi tòa đê nhì cấp đổi ra làm ba tháng thực ngao, và tội « ngao mạn với ông huyện ». Có phải là chàng ta đã tái ông huyện ấy một cái hay là đã dang tâm chửi ông ta không? Ông các nơi khác thi có như vậy mới đáng làm án. Nhưng ở trong Trung, xú sở của các ông Bang, kẽ cả ông bang Bạnh, thi không thể được. Ở đấy, lén ăn ngao mạn chỉ vi mày lè này :

Quán đương trưng thuế chợ thi ông huyện bắt y nhượng quyền lai cho Đậu thị Hai. Y bằng lòng nhượng, nhưng bắt thị Hai phải trả cho y số tiền bị lỗ. Tòa cho y được kiện, như ông huyện quên không sút cân hay rập mũ cánh chuồn.

Vì những lẽ quá « ngao mạn » ấy, ông huyện đã lèn án « ngao mạn ». Nếu thực vậy, thi ông huyện đã ngao mạn với sự công bình một cách quá quắt, nhưng ông không vì thế mà sút cân hay rập mũ cánh chuồn.

SỞ Hòa xã xin chính phủ phải cấp cho 1.200.000p.00. Trước những nạn xe lửa xảy ra, số tiền lớn ấy không lấy gì làm quá đáng, nếu số Hòa xã dùng nó để tổ chức lại công việc một cách chu đáo.

Ngăn ngừa những nạn xe lửa là một điều cần thiết hơn hết. Ngày xưa, nhiều hành khách ưa đi xe lửa hơn là đi ô-tô hàng chì vì một lẽ: đi xe lửa chắc chắn là đi đến nơi về đến chốn. Không nên đẽ có tu trưởng ấy hóa ra sai với sự thực.

Hơn nữa, cần phải đẽ ý một chút tới chỗ ngồi, nằm của hành khách. Đi xe lửa suốt từ Bắc vào Nam bây giờ là một cái tội: hạng ba thường không đủ chỗ mà ngồi, còn hạng tư thi khõ không thẽ nói được. Đi đường bằng ngày mà cứ phải ngồi trên những chiếc ghế dài quá nhõ,

quá xéc, trong khói bụi và đõ đặc chồng chất thi thực cực khõ hơn ngồi nhà pha.

Thay đổi những sự bất mãn ấy đẽ là một việc phải làm ngay, nếu số Hòa xã muốn thu lợi về dù khói phải hàng năm xia những số tiền phụ cấp khõng lồ.

HỘ Quốc Liên bỗng dưng trở nên rất hoạt động.

Mỗi lần, có việc gì quan trọng, là nước nào nước nấy đều rút rè, lưỡng lự không dám quyết định một cách rõ ràng thẳng thắn.

Lần này, hội cương quyết lắm.

Vua nước Á xui hội đứng nhìn nhận đẽ quốc Ý, hội trả lời phảng ngay rằng không thể được. Không công lý thi đứng công lý, Pháp và Anh cần đến Ý, thi phải nhượng Ý đẽ làm chủ nước Á rồi, vua Á nói lầm cũng chỉ tốn nước bọt mà thôi.

Đại biểu chính phủ Bình dân Tây ban Nha xin có một điều: là hội tuyên bố chính sách bắt can thiệp đẽ thất bại, đẽ chính phủ có thể mua súng ống được. Tức thi hội quyết định ngay: không thể được.

Rồi đến lượt đại biểu nước Tàu yêu cầu Hội đồng tâm giúp và hạ lệnh phạt nước Nhật về mặt kinh tế. Hội đồng cương quyết trả lời: Hội thương yêu nước Tàu lắm, nhưng phạt Nhật, thi nên đẽ tùy ý riêng từng nước một.

Kết quả, nước Chili chán ngán, xin ra hội, đợi các nước khác rủ nhau theo cái gương sáng ấy.

Đến lúc đó, cái lâu đài của Hội Vạn quốc sẽ bỗ khõng, và người ta sẽ dựng một cái bia đẽ:

« Đây là nơi mà cương quyền và sự gian dão đã chôn cái mộng trường hòa bình của nhân loại ».

Hoàng-Đạo

THƯ PHỦ CHÍNH

Tôi lây lầm lợ không thấy tên tôi ở danh sách các đảng viên đảng Xã hội Quốc Tế mà quý báo đã nêu lên trong số Ngày Nay số 107.

Vậy xin quý báo làm ơn bõ chính ngay cho.

Bác sĩ Phạm Hữu Chương

Vâng thi chúng tôi xin bõ chính.

Và còn ngoài náo có ở trong chi đảng Xã hội Quốc Tế mà chúng tôi bồ sót tên xin cho biết nỗi, đẽ bồ chính luôn thê.

NGHÌN HAY VẠN ?

BÁO Đồng Phap và báo Trung Bắc đăng tin rằng hội Khai tri liên đúc được chánh phủ Bắc ký phụ cấp cho 1.100p.00 về năm 1938.

Viết Báo thi

đông là 11.000p.00.

Vậy nghìn hay vạn? Nếu là một vạn thi nhà hội

quán Khai tri liên

đúc sẽ có thê cao

lên một tùng nâu.

Tha hồ chũng chạc và có bẽ thê!

Còn nếu là một nghìn thi chỉ có thê nhin lấy hõ lõi tóm diểm trong một hai tháng. Chả bõ!

HAI MƯƠI VẠN

DÂY thi không phải tiền chính phủ phụ cấp mà là tiền một người khách tự phụ cấp cho mình: Người khách ấy là ông Hà cầm Ký chủ hiệu Tứ-hải & Thái-bình và hiệu Thượng-hải-thượng-diêm ở Hà-nội. Còn người lim ra được số tiền tự phụ cấp hai mươi vạn là ông Ng-văn Lộ nghị viên tỉnh Thái-bình.

Cứ cuộc điều tra của ông Lộ (đăng trên tờ Tân báo) thi người khách họ Hà có hai quyền sở: một quyền sở thực, trong đó ghi số tiền nợ thực của những người nghèo túng đến vay, và một quyền sở giả ghi số tiền nợ cũng thực nhưng dã viết thặng lên gấp đôi trong các văn lự, số tiền mà người vay nợ sẽ phải trả.

Ông Bảo ngũ Phúc, một người có nợ họ Hà dã lén mò vào nhà họ Hà và được quyền sở thực đem đến trao cho ông Lộ dẽ nhờ ông này chuyển đẽ lén phủ Thống sứ hộ. Hiện nay đương có cuộc điều tra. Vâ mới lính lược ông Lộ dã thấy số tiền viết thặng trong các văn lự của họ Hà lên tới 20 vạn.

Nếu sự « hõ » lạm này quả là sự thực thi có lẽ ông Hà cầm Ký sẽ hối hận rằng đã quá tin cái tên hiền lành của ông Ngũ - Phúc (Hà-Ngũ Phúc) mà đẽ ôn ta gán gửi nơi sở sách của mình.

Trạng Bão

UN REGARD PROFOND...

C'est ce que vous obtiendrez en deux minutes à l'aide du nouvel ARCANCIL imperméable. ARCANCIL modernise la technique du cosmétique, il ne pique pas les yeux et ne casse pas les cils, car il ne contient pas de savon ni au're produit caustique. Résellement imperméable, il ne coule pas si vous pleurez ou riez aux larmes. Les cils entretenus avec ARCANCIL s'allongent, s'assouplissent, croissent en nombre et en beauté. Il existe en 9 nuances séyantes et en une qualité spéciale. ARCANCIL INCOLORE, pour embellir les cils sans les teinter. Les femmes qui ont essayé ARCANCIL en sont enchantées. Essayez-le, vous aussi. Demandez chez votre fournisseur la boite publicitaire à Op 60 et retenez bien cette nouvelle formule de beauté : POUR VOS CILS.. ARCANCIL.

AGENT EXCLUSIF

COMPTOIR COMMERCIAL

59, Rue du Chanvre — Hanoi

Đã có bán

TRƯỚC VÀNH MÓNG NGƯA

của HOÀNG ĐẠO

Giá 0\$35

GIA ĐÌNH

TIỀU THUYẾT

của KHÁI HƯNG

800 trang

Giá 0\$60

ĐỜI NAY XUẤT BẢN

TRUYỆN NGẮN TÂM LÝ của XUÂN DIỆU

S O'

Xưa nay, những nhà văn ta thường thiền sự sâu sắc về tâm lý. Thiên truyện ngắn dưới đây, trái lại, sẽ chứng rõ cái tâm lý tinh tế và sâu xa của tác giả Xuân-Diệu.

D Ôi mắt nàng nhỏ và to! Mi chè hơi xéch lên, màu xanh trong không khi nào mở rộng để ngạc nhiên hay giận dữ. Và hẳn không có những chấm vàng điểm lứa nó làm cho người ta tưởng thấy « những chiếc cổ thuyền chạy trốn ở trên bờ cá mèn mòng ».

Những lòng nheo dài óng ả, uốn cong lên, chỉ thêm một vẻ tương phản đặc biệt, xui những người nhìn càng bối rối thêm. Mắt đẹp cô Phi che dấu một linh hồn luôn luôn ở trong thăm kín mơ hồ.

Mà cả đôi má hồng chỉ phơn phớt bình minh, cả nét môi chum lại chỉ thầm vừa vừa, cả khuôn mặt nhỏ nhắn cảm dỗ người, cũng á đông như cô Phi e lệ.

Phi đã mười tám tuổi, nhưng vẻ đơn giản của nàng gần như là sự ngây thơ. Thực ra, nàng cũng đã biết yêu rồi: ái tình ở xã hội đời nay làm quảng cáo khắp cả mọi nơi, người ta thở nó cùng với không-khi. Lòng nàng êm, êm biết mấy, mỗi khi nàng thêu đôi chim nhạn hay một cảnh mai trên áo gối, và dịu dàng đan hai chữ « Ngủ Ngon ». Nhưng Phi nghe ái tình như một bóng trắng; lòng nàng bắng lảng sương mờ, nàng cũng không đủ chủ ý để gọi tên sự mồi mẻ vừa đến trong ấy.

Có một điều chắc: Phi không lá loi, bồng bột. Nàng vừa lớn lên. Nàng ít nói, tuy hay cười, — cười vừa đủ để có duyên thôi. Nàng chỉ nhẹ nhẹ, tho tho, không sâu sắc, đậm mè. nàng á đông, á đông từ đầu xuống chân, từ trong lòng ra ngoài mặt,

Và ấy đó, nỗi thắc mắc của người yêu nàng. Châu được Phi « thương », vì Châu đã bắt đầu tỏ tình một cách rụt rè ý vị. Thương hay yêu? Ở Huế đây, người ta xô bồ trong một chữ nửa chừng. Kẻ tình nhân phải sờ trong giọng nói chữ thương, phải vào trong lối của tiếng chấp chung thả một cách ngọt ngào, phải len và tìm gấp ý sâu, — cũng như trong một chuyện tấu, chàng trai rón rén luôn tay trong tay áo rộng của nàng duyên...

Châu không lâu tấu như rất nhiều thanh niên ở Thần Kinh, họ đưa sự chòng ghẹo để sự vỗ lè: khởi sự yêu, chàng e ấp, giữ gìn, chàng làm hèn mọn để bót tính kiêu hãnh tự nhiên. Mà nhờ vậy, không gì hợp với lòng Phi cho bằng lòng Châu, — lòng Châu khi bắt đầu yêu mến.

Khi biết nhau, hai người chỉ cần

trao đổi những lời dai khái — « chúng ta trẻ, mùa xuân đẹp, và tình yêu thiêng liêng » —, nhưng khi sống dài ngày với nhau, trời ơi! nàng không đồng ý với tôi nữa: mặt trời của tôi đỏ mà lại vàng, có pha một chút xanh và có hòa một chút tim, còn mặt trời của nàng thì chỉ đỏ mà thôi!

Buổi đầu từ biết đến yêu, Châu và Phi đồng một niềm dịu dàng.

tình một cách vô tình, như trẻ con, như đàn bà. Nàng không viễn vông, không nghĩ ngợi, nhất là không biết đến cái triết lý hùng khói của tình yêu. Yêu là dễ, yêu là thường; một cách ăn cơm, một sự dãy xô của trời đất.

Thực nàng không xé, không rõ; nàng phớt qua trên mặt, nàng không đến trong tim của ái-linh. Vậy đó, nàng yêu như vậy đó,

em ái. Có Châu, Phi khoan khoái, thấy sự sống dễ chịu và xinh hơn. Có Phi, Châu nghe tâm hồn phơi phới như một làn gió hagy. Châu vừa là một anh lớn của Phi, vừa là một bạn ngoan, vừa là một tình nhân. Phi yêu Châu lúc nào không biết, đến khi biết, thì Phi đã yêu rồi.

Châu thì biết lắm, chàng thấy rõ chàng yêu: cái đơn sơ của chàng chỉ là sự rụt rè, sự ngạc nhiên vì chưa tin được rằng có kẻ yêu chàng. Hai người hợp nhau lắm. — Lúc đầu tiên, nhưng đôi cặp chỉ kịp nghĩ rằng người này yêu người kia, mỗi bên đều bận về việc « có một người mến yêu », và chưa tưởng đến cách yêu mến.

Sự rung động của nàng, Phi cũng biết đó là ái-linh. Nhưng nàng yêu chính vì thấy lòng nàng thích trong bầu không khí mới này, cũng gần đồng loại với cái thích dưới một sáng trắng. Nàng có

sướng hay áu sầu, chàng đều lộ mà không che. Và bởi vậy, có lần chàng đã chịu tiếng oan: lời lăng.

Về điểm tĩnh của Phi khiến chàng mất trí bao nhiêu lần. Phi đẹp, đẹp mà ẩn nhan sắc, đẹp bắt người ta phải tim. Ôi, cái miếng đất ở trong linh hồn Phi, miếng đất chắc chưa ai vào được! Ôi bí-mật của bình yên! Lê nào lòng Phi chỉ có sự bình yên, nghỉ ngơi. Nàng không biết nàng, cho nên chàng nóng muốn biết.

Cháu thường buốt mồm thanh vân:

— « Cố lẽ, cố lẽ ta là một linh hồn áu tý lạc giữa thế giới ác ý, thầm trộm, dẫu che rày, la giữa Á-dông mù mịt như xú chiêm bao, dem lửa bùng nóng để làm sôi nổi một sự thản nhiên nó không sôi nổi bao giờ, dem gió bão khoán uồng công xáo trộn những hồn đứng sững ».

Lời chua chát ấy Châu không dám ám chỉ về Phi, tuy đôi mắt uẩn của nàng bóp lòng Châu một cách vô lý. Chàng ngó xoay vào màu xanh trắng của đôi mắt đẹp, làm cho Phi phải ngoảnh đầu nơi khác, và hỏi:

— Cái gì thế, anh?

Bắt đầu từ lúc này, Phi thấy Châu có hơi kỳ lạ.

Chỉ vì Châu không ngừng lại nơi sự êm dịu buổi đầu. Chàng yêu, chứ chẳng thương hay mến. Tình của chàng không như giòng sông thỏa mãn chảy vào trong một cái hố rồi thì đứng lại để tự ngâm nghĩa sự bình yên. Tình chàng mãnh liệt di phẳng, tối luôn, tối trước, càng lâu càng rộng lớn, để một ngày kia ra nơi biển cả, được biết cuộc sống phong ba của những làn sóng không ngủ bao giờ.

Chàng quan niệm ái tình như một sự tiến tới: cho thêm, đòi mãi, yêu dấu thêm luôn. Chàng không hề ghì sự mãnh liệt của lòng chàng, nó bồng bột trong rượu, trong men, trong lửa hồng đỏ mãi. Chàng biết rằng hoa ái tình dễ nở dưới ánh mặt trăng, nhưng thế nào rồi cũng phải soi ánh mặt trời mới có những mầm rực rỡ nguy nga.

(Xem tiếp trang 9)

Thuốc Lậu Bảo-An

Là một thứ thuốc gia truyền uống vào không vật vã met nhọc và hại sinh dục như những thứ chè bắc ban miêu, thủy ngân, (đàn bà có thai cũng uống được) chỉ độ 5, 6 tiếng đồng hồ đã thấy hiệu, thấy đỡ rồi chẳng bao lâu mà khỏi nên đã được nhiều anh em chị em trong Nam ngoài Bắc tin dùng, cả đến người Tây ngời. Ta cũng công nhận là không đâu bằng. LẬU MỚI MẮC, tiêu tiện tức, buốt, xót, lâm mủ nên uống đằng số 14 giá Op60 một ve. — MẮC ĐÁ LẬU, tiêu tiện thông, không buốt, ít mủ, có người sáng dậy mới có một tý (goutte militaire) nước tiểu thì đặc và lâm vẫn (filaments nên uốn, đằng số

15 cũng Op60 một ve.

BẢO - AN - ĐƯỜNG — 22bis Route de Hué — HANOI

Làm dân

phóng sự của Trọng-Lang

III-- NGOÀI LÜY TRE

(Tiếp theo)

ONG G. còn đưa tôi đến con đường hàng B. Ông đưa tôi vào ngôi nhà trong nhà một người quen, gần đó. Rồi ông mời kể, trước mặt mọi người, như để họ chứng thực cho lời ông.

Ở đầu đường này, vẫn có bụi lùi, chăn lè. Chúng ngang nhiên mở sòng «lộ thiên» nじゃ sang tháng khác, để bóc lột dân nghèo, đến nỗi người ta đã phải tự hỏi rằng hay là chúng cũng được phép gá bạc như ở Khai tri?

Ông chánh lồng K. nhà ta hít thẩy mùi tiền ở sòng «lộ thiên» đó. Ông lấy một người nhà làm trung gian điều đình. Thoạt đầu ông bắt chúng biện cho ông 6p.00 một tháng. Sau ông rút xuống hai hộp thuốc phiện một đồng, —tôi quên chưa nói là ông nghịen.

Rút cục, chúng không cho ông đăng náo cả. Ông xông ra bắt, nhưng đám bạc đã tan. Còn vài thằng gác sòng lẩn vẩn quanh đó. Ông tóm tay hỏi thè. Chúng nó liền chia cho ông xem những bộ chán cưa, và những bộ tay cut. Nghĩa là chúng muốn cho ông hiểu rằng ông không biết việc quan là cái gì. May anh tàng tật ăn bảo có vợ hay là các bà sờ, thì làm gì có thể!

Ông G. kết câu hộ tôi đoạn này:

Nhưng sòng bạc «lộ thiên», có đầu «lộ thiên», béo Nhật bẩn, nhưng rác rưởi «lộ thiên» đã bị ông lồng đốc quét sạch hộ rồi.

Nhưng, những người «đại diện» cho quan, đối với đám dân dốt như lão chánh lồng này, hãy còn, để lẩn sống trong đồng rác, để để ra các thứ rác khác.

Họ vẫn còn, tuy họ đã lộ thiên cơ ra rồi!

Đó chỉ là con mồi nhỏ đục trong kèo tre. Nhưng nhỏ thì cũng là một con mồi trong loại mồi...

Ông cười:

Nếu quét một con mồi này, thì tất lại phải quét lây sang cả những mồi khác.

Giọng ông bỗng ồn ồn như giọng một bà đồng:

Thế thì dân quê chúng tôi sẽ lại phải... «yên thân» mất rồi còn gì nữa!

Một con mồi
gặp một con vật

Tôi vẫn còn nhớ vẻ mặt của ông,

chánh lồng Đ. lồng V. Đ., tỉnh H. D lúc ông làm quen với tôi, giữa một bữa tiệc trong nhà ông K. ở làng G. L. :

— Thế nào tôi cũng lên Hà-nội, phố Quan Thánh để hát với các quan muối chán! Đành là xin thua các quan về mọi phương diện rồi, nhưng cũng xin vác roi theo trống các quan vậy!

Cái vẻ mỉm đó là vẻ mặt của một anh bợm, chạy theo ăn như người nước T. Nó đã tả hết một tâm hồn già dối, quý lụy, bằng mày nét hoạt động: đôi mắt lươn ngầu đỏ, cười nhiều hơn cập môi mỏng, vừa cong cớn, vừa mềm mại.

Mắt đó đã luôn luôn liếc cười nhìn tôi như một con đê say rượu nhìn! Mồm đó, tôi đã có cảm giác ghê gớm, như nó đã dòp lời tôi đến tận mõi.

Mỗi khi nhớ đến chánh Đ., tôi vẫn

mim mỉm lại, vừa nhai, vừa nghe. Mắt anh lệ, đã hoen dở. Hắn bỗng nhìn ông chánh, thong thả nói, như nhắc lại tên một người trên đã quá cố:

— Phải mười đồng!

Ông chánh «dè» một tiếng. Mắt ông cười, mồm ông châm chím:

— Mười đồng!

Ông bỗng đắt bát xuống chiếu, cả người ông rung chuyển rất mau:

— Nhưng mà! Cậu cho tôi, ôi: chả lại, cậu nhé! — Giạo này lung quâ di mât!

Anh lè thong thả nhìn ông, cười nhai đến một phút đồng hồ; xong, nó vùng dậy dậy:

— À à! Ông nói dẽ nghe quá nhỉ? thôi thế này: «anh» lên quan vây!

Rồi tự nhiên nó hăng lên.

— Anh nghe chưa? Vịt của anh, gà của anh, tôi ăn, tôi lại là trả anh (nguyên văn)! Tôi chỉ cần mười đồng, mười đồng, thời. Mẹ...

Nó giữ được câu chửi trong cõi họng.

Bà chánh từ bếp trô lên. Vừa trong thay bà, nhất là đôi vành khuyên của bà, nó cười lên khinh khách:

— Anh không có tiền! thì đôi khuyên của bà chánh kia kia! Mẹ chả tiền là cái con chó gì đấy!

Ông chánh vẫn cười bằng mắt, múa bằng mồm. Bà chánh đứng ngắn ra, nhưng bộ mặt

phúc hậu lại đầy một vẻ thành kính. Tôi trưởng như lúc bà được nhìn một ông lồng đốc đánh đáo với con bà!

Anh lè xăm xăm bước lại phía bà Chánh, khẽ bảo bà:

— Bà ơi! ông chánh bảo không có tiền! Bà nhớ đấy nhé?

Hắn bước sang phía ông chánh, nganh lại nói:

— Bà nhìn nhé?

Xong dứt dấy, hắn nắm tay lại, ngầm nghĩa mấy cái gân nổi to trên mìn bàn tay, rồi nhanh như chớp, cùi ngre ông chánh, hắn thui một hồi. Một quả đấm ra, ông chánh lại ôm ngực nuốt tiếng tre, gục đầu xuống rất mau như người nôn oẹ.

Một quả đấm ra, anh lè lại cười bắc bích:

— Ông ấy bảo không có tiền đấy

bà, a!

Thân mệt, nhẹ nhàng như nói chuyện.

Tần kích đó còn kéo dài mãi, nếu bà chánh không hứa «biến» đủ 10 đồng trong nội nhiệt.

Ông K. phải dùng sức mới lôi được tôi đi.

Về đến nhà ông mời tôi một chén nước:

— Việc quái gì mà giận cho tần thó! Mặc họ! những việc như thế nay thường ghê lắm! Nó đánh, nhưng dù sao, nó đã cung ngồi đánh chén với, thè cũng là khá lắm rồi, từ tết lắm rồi, nhất là lúc minh lại như mặt anh tú di trốn. Ở Duyênh-hà, một thằng lè nó vào nhà người ta, nó ché giường chiếu là bần, nó leo lên ban thờ nhà người ta mà ngồi. Đến như thế mà cũng chẳng sao cả, nữa là... Anh chánh này bị đánh thế, chứ đánh nữa cũng chưa hổ tội!

Bấy giờ, ông mời chịu giảng cho tôi nghe rõ câu chuyện:

— Tông này vốn có nhiều người vay của nông phố ngân hàng. Bảo linh cho người vay là ông chánh lồng nhà ta. Ví dụ: ông cầm ruộng vay ba trăm. Hắn bảo linh hộ ông mon nợ ba trăm đó — nhưng, thực ra, hắn chỉ đưa cho ông độ một trăm, còn hai trăm hắn bỏ túi. Ông trả nợ hết trăm bạc đó, tưởng là hết. Nhà nông phongsản hàng chưa cho là hết, và đòi ông cả ba trăm. Thành thử, tôi ra ông chánh nhà ta, một anh không ruộng, không gì cả! Họ bắt đèn ông ta món tiền hai trăm ông đã trả lời. Ông không trả được. Ông chỉ còn cách ngồi tù!

Ông Thiếu nhất định cách cõi ông chánh. Nhà ngân hàng thì lại chỉ xin thỉnh thoảng lại giám cõi ông trong lõi-cõi độ vài hôm, cho ông hoảng đê ông lo trả.

Vì một khi đã bị cách rồi, thì ông còn sợ gì ở tù nữa!

Cũng vì thế mà ông đã bị giam dọa vài lần rồi.

Lần này, anh lè, theo lệnh quan về tróc chánh Đ. đem giam như mọi lần. Hắn không muốn nằm lõi-cõi nữa, muốn ở ngoài để xoay dăm chục giây dăm. Mắt cho lè mười đồng, lè về sê nói dỗi quan là không gấp thay chánh. Công việc sê ôn trong dăm hôm đê hắn ở ngoài có đủ thời giờ xoay sở...

Chúng ta vừa được coi tần kích với 10 đồng đó.

Ông K. lắc đầu:

Trọng-Lang

(Xem tiếp trang 15)

TRÔNG TÌM

CÁ CON — O, mặt me có... eó « chứng cá » me ạ !

ĂN UỐNG

Cách lừa trứng gà

T rứng gà tốt và mới để thi :
1.— Thả vào nước thấy chìm
đến đáy.

2.— Cầm trong tay thấy ít bóng
và màu đục.

3.— Đè lên đầu lưỡi thấy mát
lạnh.

4.— Soi lên ánh sáng thì chính
giữa trong, hai đầu đục. Còn trứng
gà lộn thì chính giữa đục hai đầu
trong.

Cách giữ trứng cho khỏi ụng

B ỏ trứng vào nước pha lẩn với
muối. Trứng mới bỏ vào thì nổi,
nhưng vỏ hút nước dần dần thành
nặng rồi chìm xuống. Lấy trứng ra
đè khô, dùng giấy mỏng bọc lại.
Làm như thế có thể để được qua
sáu, bảy tháng không ụng.

Chả kim tiền kê

S ườn gà, jambon, mỡ phan, cả
ba thứ đều thái mỏng, tròn bằng
đồng bạc khía chung quanh đế khi

nướng khởi cong. Đoạn đem ướp
với một thia sì-dầu, ít bột, húng liu
và nửa thia rượu mai quế lộ, chờ
ngâm sẽ sâu vào sién, cứ một miếng
mở lại kèm hai miếng thịt hai bên.
Dùng than hồng mà nướng cho
vàng, tuốt ra dĩa, lấy giấy bông gói
lại thật khéo, trên cát ít tua. Cứ mỗi
đồng đế vào một cái dĩa nhỏ.

Chả thịt thỏ hầm

L ạng lấy thịt, băm lẩn với chứng
ba xu mỡ lợn, thịt bò non, lá mùi
tây, hành, muối, hạt tiêu và lá thơm.
Lấy mỡ khô lợn thái mỏng và dài
bằng hai đốt ngón tay một, đem
chộp với chả thịt thỏ đã băm kỹ.
Xong, sát hai miếng mỡ lợn thật
mỏng, cho chả vào giữa rồi đỗ rượu
chung vào mà hầm.

Chả mực tươi

M ực mua về rửa sạch, lột bỏ
những da ngoài và cái dìa nó đì,
lấy dao con thái mỏng, cho vào cối
đá lẩn với mỡ khô (một cân mực
chừng 3, 4 lạng mỡ) hạt tiêu, nước
mắm ngọt và một chiếc lòng đỏ
trứng gà (có tôm tươi bóc vỏ thêm
vào càng tốt). Khi tất cả đều nhuyễn
thì súc từ lá chuối, đặt mỏng (không
nên đe dày vì chả này nở lắm).
Đoạn cho vào quả hấp rắn lại.

Ăn nên dùng nước mắm chanh
và ớt làm nước chấm mới nõi vị.

Chả rộng

B a lạng thịt nạc thái nhỏ cho vào
cối dã, chứng gần tới thì cho một
bát ăn cơm rộng vào. Hai thứ đều
nhuyễn, cho hai cái lòng đỏ trứng
ít lá chanh non thái nhỏ, hành tươi
nước mắm, thúc qua rồi đem rán.

Nhâm và Bảo Thúy

NÓI VỀ CÁI DUYÊN

Tất cả các tỉnh đều nói đến. Hiện
nay nước Mỹ đương sôi nổi, về vấn
đề này. Người Mỹ đã chán về cái
« gợi tình » (sex-appeal) của các cô
gái chiếu bóng. Hollywood với những
dàn bà Pháp sang, tìm thấy cái « duyên »
và ca tụng nó. Dưới đây là một đoạn
trích trong một tờ báo ở California.

CÁI duyên là một trạng thái của
diễn phúc.. cũng như hanh
phúc... cũng như ái tình.

Một người đàn bà có duyên là một
người có điều độ trong lòng mình,
và gần người ấy người ta thấy yên
ổn dễ chịu.

Một người đàn ông có thể phạm
những cái lỗi dai nhất thời đối với
người đàn bà gọi tình, nhưng với
một người đàn bà có duyên, họ sẽ
thứ : « Tôi muốn sống trọn đời gần
cô ».

Cô có duyên nếu cứ chỉ của cô nhịp
nhàng tự nhiên.., và nếu cô không
biết rằng những cử chỉ ấy là như thế.

.. Nếu cô biết nghe người khác nói
chuyện và lở ra rằng cô nghe người
ta.

.. Nếu bụng cô quảng đại.. không
nhỏ nhen.

.. Nếu cô dịu dàng.. không ủi mi,
nếu cô yêu nhưng không mè.

.. Nếu cô muốn làm cho người ta
khó chịu vì có những không làm nổi.

.. Nếu cô thực tình sống vì người
khác.

.. Nếu nụ cười của cô mui mẫn.

.. Nếu cô không ngầm vuối mình
và ngăn mặt ra ý vừa lòng mỗi khi
cô đứng trước một cái gương.

.. Và nếu khi ở trong một tiệm ăn,
cô một cái gương phía trước mặt, cô
có thể nói chuyện tự nhiên với người
đối diện, chứ không luôn liếc bêng
mình trong gương.

.. Nếu cô không tự tin mình quá

nhưng cũng không nghĩ ngờ mình
quá.

.. Nếu cô không tỏ ý giận khi
người ta không chú ý đến mình.

.. Nếu cô lạc quan.. nhưng không
thái quá đến nỗi người ta cười.

.. Nếu gấp cô lần thứ ba, người
ta thấy cô đẹp hơn khi gấp cô lần
đầu nhiều.

.. Nếu cô thấy cái đẹp của người,
của vật chủ không chỉ nhận thấy cái
xấu xa trống rỗng.

.. Vì như thế là cô gieo rắc một
chút cái đẹp ra chung quanh cô và
người ta thấy dễ chịu khi sống gần
cô.

Cô duyên là một kho báu vô tận
của ta.

.. Ấy là cho nhiều mà không lấy lại
được.

Một người đàn bà có duyên đáng
quí hơn một người đàn bà đẹp nhiều.

+ Cái duyên cần cho cái đẹp cũng
như thiên tài cần cho trí thông minh,
đó là lời nói của một nhà théric giả.
(D.L.) M. dịch

NGẦN NGO

— Ai thế kia hở me ?
— Người cầm đấy !
— Thế sao con hỏi người ta
không nói.

Ao tắm bé

CABINET D'ARCHITECTE
NGUYỄN - CAO - LUYỄN
HOÀNG - NHƯ - TIẾP
Architectes diplômés P.L.G.I.
Angle Rues Richaud et
Borgnis Desbordes — Hanoi

Muôn được kiều đẹp hợp thời
nên mua ở hiệu dệt :

PHÚC - LAI

87, Route de Huê — Hanoi

LUẬN LÝ:

— Ví dụ như một người cha, một ông thầy dạy học và một ông vua cùng ngã xuống giếng, anh nên vớt người nào?

— Thưa thầy, con không biết bơi a.

HÀNH KHÁCH NHẬT

(Bài dịch dưới đây tưởng rất có ích cho những hành khách đi xe lửa trong nước ta).

CÁCH dạy dỗ của người Nhật biến lộ dưới một thể rât đáng chú ý, trong một quyền luật cho hành khách của sở xe lửa vừa mới phát hành. Dưới đây là bẳng điều luật trong đó:

1) Một hành khách không được giữ hai chỗ, hoặc bằng cách để một gối hàng bên cạnh mình, hoặc bằng cách để một người bạn ngồi bên cạnh cho đến khi tàu chạy.

2) Là một người không tốt nếu giả vờ ngủ khi một nhân viên của sở hòa xa tim chỗ cho hành khách khác.

3) Cha mẹ phải lô ra biết ơn khi người ta kiểm chỗ ngồi cho con mình. Giúp đỡ người già, cẩn thận lâm nhưng chính những người này không được bắt buộc người ta giúp đỡ mình.

4) Quần áo không gọn và sạch sẽ khiến cho một hành khách đáng bỉ.

5) Đàn bà phải tránh thay quần áo trên tàu.

6) Những hành khách không nên hợp thành bọn mà hát ban đêm.

7) Trong những toa dùng làm buồng ngủ phải yên lặng. Không được mặc quần áo ngủ sang toa khác, nhất là toa khách sạn.

(Và chúng tôi thêm: không nên nói dối bợt tuổi trẻ con để lấy vé nữa tiền).

(D. I.)

LƯƠM LẶT

Những lá thư...
biết nói

Về tiền bộ, người Mỹ không bao giờ châm trè!

Một mốt mới đương lan ra ở Mỹ: dùng đĩa bát làm thư từ. Đây là những cái đĩa bằng aluminium mà người ta ta « lá thư nói » chỉ trong chốc lát.

Còn việc gửi cái « đĩa thư » ấy đi: người nhận thư sẽ nghe ta nói chuyện chứ không phải đọc thư nữa.

Hiện nay thống lĩnh Roosevelt nhận mỗi tuần lễ năm trăm « đĩa thư »!

Người ta không biết ông có thời giờ nghe hết không!

Nước Nhật có
sản xuất ra
ô tô không?

Có. Trước hết, hãng Ford và hãng Général Motors có những sưởng máy lớn ở Nhật, nhưng còn vì do sức sản xuất rất mạnh của hai hãng Nhật là Jidosha Kaisha và Kogyo Kaisha.

Trường đại học
Harvard nước Mỹ
là thế nào?

TRƯỜNG ấy ở tỉnh Cambridge, xứ Massachusetts, là trường đại học cổ nhất của nước Mỹ, và năm ngoài người ta đã làm lễ kỷ niệm năm thứ 300. Trường này có 1.600 giáo sư và gần 12.000 học trò. Tất cả những chương trình thu thập những cái hiểu biết của loài người đều có dạy trong trường đó.

(D. I.)

Bạn có thể
tin được không

TRONG các loài thảo mộc có năm lá mọc mai hơn hết. Song có những thứ năm lá mọc mai chóng một cách lật lùng khiến người ta đã chú ý xem xét. Năm thứ năm là *vesce de loup*, kia chẳng hạn. Năm này ở dưới chân phình tròn ra như quả bóng lớn. Lúc năm bắt đầu mọc, năm năm nhỏ quá

Một phi công Mỹ
giúp Tàu đánh
ném bom nước Nhật

VINCENT SCHMIDT sinh ở Minneola (Mỹ), đã tập sự nghề cầm lái máy bay năm 1919, trong đội quân Mỹ cũ sang đánh nước Đức. Từ đấy ông sống một đời hoạt động, già bão, và từ chiến tranh đến cách mạng, ông đánh trận ở trên không trong khắp hoàn cầu.

Năm 1924, ông dự cuộc cách mạng ở Mê-tay-ca; rồi ông trở nên một nhà cầm chúa nền hàng không mới thành lập ở Tàu. Cách đây hai năm, ông rời sang Tây-ban-nha để nhập vào đội không quân thứ ba của phái chính phủ. Sau, tháng mười vừa qua, ông lại trở về Tàu giúp Tưởng-giới-Thạch.

Cách đây hai tháng, chính ông Vincent Schmidt, đóng chức quan năm tàu bay, đã đưa mười hai chiếc máy bay ném bom qua biển Trung-hoa sang đánh Nhật. Một bữa kia, khoảng mười một giờ sáng, khi dần thành phố Taibaku, thủ phủ Đài Loan, trông thấy đoàn máy bay tới, kéo ulla ra phố, yên trí là để xem không quân Nhật thao diễn... cho đến khi một trận mìn sắt trút xuống đầu, làm họ tinh ngộ một cách đau đớn.

Trận ném bom ấy — trận thứ nhất của người Tàu ở đất Nhật — tuy sức phá hủy không lớn lao lắm (tám người chết và h้า chín người bị thương) đã làm sôi nổi báo giới Nhật, và khêu khích bộ chiến tranh Nhật gấp trả thù Tưởng-giới-Thạch. Năm mươi chín chiếc máy bay Nhật đã đánh nhau trong ba giờ trên miền Nanchang, nơi căn cứ trọng yếu không quân của Tàu, với đoàn máy bay Tàu mới lò chirc, toàn những máy của Nga và Anh. Trong trận này, Nhật nói đã hạ được ba mươi chiếc.

(Lu et Vu) M. dịch

Ngày Nay

Tuần báo ra ngày chủ nhật

Mua báo kẽ từ 1er hay 15 tháng tám

Mua báo phải trả tiền trước

	Một năm	6 tháng
Đông-dương	4\$20	2\$20
Pháp và thuộc địa	4 80	2 50
Ngoại quốc	8 50	4 30
Các công sở	8 50	4 80

Ngân phiếu gửi về:

M. le Directeur du NGÀY NAY

TÒA SOẠN và TRỊ SỰ

80. Av Grand Bouddha, Hanoi

Gidg nolis 874

Nếu quý ngài muốn đỡ tốn thời giờ và tiền bạc thì nên dùng một cây đèn manchon hiện

N 827 — 200 bougies
1 litre dầu đốt đặng 18 giờ

N 828 — 800 bougies
1 litre dầu đốt đặng 12 giờ

N 829 — 500 bougies
1 litre dầu đốt đặng 10 giờ

PETROMAX RAPID

Đèn PETROMAX RAPID đã hoàn toàn đoạt một kỷ-lục mới trong kỹ-thuật đèn manchon :

KHÔI PHÁI SÓNG BẮNG RUỘU ALCOOL :

KHÔNG ĐẦY MỘT PHÚT ĐÔNG HỒ ĐÃ THẤP SONG CÀY ĐÈN ;

MUỐN ĐỐT BẮNG DẦU HỘI HAY DẦU SẮNG CŨNG ĐƯỢC

Thiết là một thứ đèn chế tại Đức quốc hoàn toàn tiện lợi và bền bỉ và cũng

chẳng có thứ đèn nào sanh kịp.

Đại lý độc quyền sứ Đông-Dương :

Etablissements DAI-ICH — 29, Bd Tongdecphuong, Cholon

Chuyên mua bán và các kiện đèn manchon và đồ phạ tùng các hiệu đèn,

Nực lâm rồi !
Chị đừng hát...
sa-mạc nữa ! Ca
bài « Hồng hồng
tuyệt tuyệt » thôi !

Hạt sạn

Đoán giải

Chuyện Đời số 5, trong bài « Sấm Trang Trinh » :

Xét rộng ra thì hai câu sấm này ám chỉ tương lai rất đúng với những người tiên đoán của các nhà lý số học thái tây ngày nay...

Xét tương lai, không đoán bằng « lời », lại đoán bằng « người », các nhà lý số thái tây hẳn phải có tài thánh.

Ngủ vĩnh viễn

Cũng số báo ấy, trong chuyện « Người muôn năm trước » :

Mà khôn g có gì là lạ cả Quả tim không dập, hơi thở tắt hẳn, như vậy thì mọi cơ thể nghỉ việc tất nhiên không hư hỏng được. Mà người ta có thể trở dậy như thường vì người ta chỉ ngủ thôi mà

Phải, người ta chỉ ngủ « giấc ngủ muôn năm » thôi mà. Và người ta có dậy nữa không, khi mà chỉ trong một ngày, « mọi » cơ thể đều ôi thối hết ?

Hú tim... òa !

Thời Vụ số 24, trong bài « Ông Brévié có về Pháp không » :

Còn người mà chúng ta có thể đặt vào được từng ấy cái hy vọng, chúng ta đã thấy ở Đông-dương với quan Toàn quyền Brévié.

Người ấy ở Đông-dương « với » quan Toàn quyền Brévié, vậy người ấy nùp ở đâu ?

Ước phỏng

Việt Báo số 516, trong bài « Bi

tham công euộc di dân » :

Ông Châu còn định đem lên một bến thứ hai độ 26 người nữa.

Độ 26 người, nhưng phải hơn 25 và kém 27. Vậy nghĩa là độ 25 người rưỡi, 26 người hay 26 người rưỡi gì đó.

Bí hiểm

Phụ Nữ số 12, trong bài « Cây đàn bay cuốn sô tay » :

Chị em chúng ta hình như không chú trọng vào đời thực tế, mà nghĩ đến những sự đặc dụng ở đời bằng những sự ăn chơi phú phiếm.

Thế nghĩa là gì ? Muốn bí hiểm thì cũng bí hiểm vừa vừa chứ cho người ta hiểu với.

Chua tiếng Pháp

Cũng số báo ấy, trong bài « Điểm ban kịch Tình hoa » :

Nghệ thuật của ông là một nghệ thuật đơn giản, vừa phải (solue) và chắc chắn.

Bên chữ solue, chắc chắn đang sao bần thối.

Ngủ nhẹ ?

Cũng số ấy, trong bài « Hà-nội Huế Saigon » :

Chiếc nón Huế bây giờ chị em đội hơi lệch (có lẽ lệch là vì gió) trên đầu, che mắt nửa mặt nhưng vẫn không che mắt ít sợi tóc mai vẫn vương cành tai, và nhất là vẫn không che mắt cả cặp mắt đậm đàm uất lệ, cặp mắt lúc nào cũng trông về xa xa mà mơ mộng.

Trước kia chị em không đội nón lệch là vì, có lẽ, trước kia không có gió. Mà các cô gái Huế sao hay khóc thế, đến nỗi mắt lúc nào cũng đậm đàm uất lệ ?

HÀN ĐẠI SẠN

Melle Quy, tốt nghiệp tại Mỹ Viện Paris giúp việc massage, manucure

MUÔN ĐẸP LÀ GÂY HẠNH PHÚC GIA ĐÌNH

Da trắng mịn tươi đẹp mãi 2p, 3p, một hộp — Xoa hóa chất này, da không khô bắc, nước da tươi mịn mãi. Tóc dài, ruộm đen, hung và bạch kim, tóc rụng, rụng lông, gầu, lông mì dài cong, chúng cá (khỏi nhăn không còn vết thâm, không phát lại) nốt săn nơi mặt, đèn giả 1p, 2p, 3p, một hộp — Tóc mọc, dám má, tàn nhang sạch bắn, seo, lông mày mọc thêm, vết son trầm đen, gầy, béo, nở vú (ròn đẹp n主公) đèn giả 2p, 3p, một hộp — Nốt ruồi, hột cơm, răng trắng, nề da, hôi nách 0p50, 1p00 một hộp. Trị da dẩn, nước nhỏ mắt đẹp sáng, đèn giả 1p, 2p, 3p, một hộp — Thuốc trộn đẹp lại, tươi da, xanh tím, nồng 2p, 3p, một hộp. Mẫu phấn, mẫu da lừa đậm rất hợp. Dịp, dao, kéo, Massosein 20p, mặt nạ cao su, đồ nỗn tóc giả 1p80, 2p80, 86p.00. Máy uốn lông mì 0p90. Rất đắt đỏ sửa sác.

Ở xa xin gửi linh hóa giao ngan, lấy hàng ở nhà giây thép hay ga rồi trả tiền lại đấy. Hồi gi xin kèm theo tem để trả lời.

Mỹ Viện Amy 26, Hàng Than — Hanoi

VUI CƯỜI

Của Lê Mẫn

Ghét tiền

— Ở đời có thứ tiền mà tao ghét nhất.

— Tiền gì thế?

— Tiền nợ.

Cũng tại hội chợ Huế

— Sao anh lại đến hội chợ mà thắt cổ định tự tử ?

— Vì tôi không muốn... chết.

Hoa giấy hội chợ

THIẾU NIÊN, theo sau một thiếu nữ — Hôm nay tôi ước hóa thành hoa giấy dễ...

THIẾU NỮ — ...Đè roi xuống đất và đè người ta đạp lên trên.

Núi và bể

A — Về vụ nghỉ hè này anh định đi nghỉ mát ở đâu, bể hay núi ?

B — Tôi chỉ thích khí hậu núi thổi, tôi sẽ đi Đà-sơn

A — Tôi thì thích tắm bể, tôi sẽ đi Tam-dảo

Khôn

VỢ BÁC THỢ MAY — Giờ ơi ! Minh chịu may đồ cho thằng úy, mình vẫn biết nó sẽ không chịu giả tiền...

BÁC THỢ MAY, cười hóm hỉnh — Thị chử sao, ai dại gi, ta tính già đắt gấp đôi kia đấy !

Xó khéo

Ba Đinh muốn gặp bạn là hai Mậu nhưng Mậu cứ trốn mãi, bảo con trả lời rằng không có ở nhà.

Một bữa Ba Đinh gặp được hai Mậu, sau vài câu chuyện, Đinh dỗ bạn :

— Đồ anh biết con gì nói thực hơn người ?

— Chịu.

— Con cò.

— ? ...

— Hôm qua tôi đi thăm ruộng gấp con cò đang đi giữa một thửa ruộng gần đây. Tôi vỗ tay hỏi lớn :

— Cò tía màng ở nhà không ?

Nó vỗ cánh bay lên và đáp khăn khàn.

— Cò... cò.

Của Chu Hoan

Bận

NGƯỜI NHÀ ĐỐC TỬ — Bầm quan có người mới.

ĐỐC TỬ — Tôi mệt lắm, ra bảo người ta rằng tôi đi vắng.

N. N. ĐỐC TỬ — Bầm không i đây là bèn ông tham cho sang mời đánh lỗ tôm đấy ạ.

ĐỐC TỬ — À ra thế ! Về bảo tôi sẽ sang ngay nhé.

Con không biết

THÀY — Ví dụ anh đi tàu thủy, tất cả có 100 người, chẳng may tàu đắm chết mất 75 người, vậy còn bao nhiêu.

TRÒ — Thưa thày con không biết a, vì chắc con cũng bị chết.

Của Như Giú

Không chửi

Bà hàng cá và bà hàng tôm đang chửi nhau. Mọi người xúm đông lại xem. Linh cảnh sát đến loan lêra cả hai bà lén b López.

Bà hàng cá phản Trần :

— Thưa ông, đấy ông xem, chém cha cái tên nhân nhà nó chứ, tôi có chửi nó đâu mà mõm nó cứ lem lem chửi tôi đấy ạ.

Lý luận

TÙ NHÂN — Sao bác biết tôi trước là thầy địa lý ?

CAI TÙ — Vì tôi thấy bác là người thô, tính tình mộc mạc, lại ở trong hỏa lò, hát bài lưu thủy bằng giọng kim.

X. X. — Hôm nào ra tinh cát nhớ chụp cho tôi một chiếc : « Tôi và cụ Lý dương đánh chén ».

Những cảnh đời Ánh Sáng

Tôi, Emile Schreiber, hay là ai cũng được, cứ đến Cố-pa-na (Copenhagen) vào một ngày chủ nhật : Cố-pa-na, thủ đô nước Đa-nor-ma là một thành phố kỹ nghệ rất to, với hơn một triệu dân số, thế mà sao hôm nay lại yên tĩnh vô cùng, và hinh như sắp chết đến nơi. Không sao cả, chỉ tại hôm nay là ngày chủ nhật, nên tất cả các ngành hoạt động trong xã hội đều ngừng lại. Có lẽ luật lao động đã lan sang đến đây rồi chăng ? Đầu đâu cũng nghĩ, moi người hoặc ở nhà, hoặc đi chơi ngầm cảnh các nơi lân cận. Tuy thành phố yên tĩnh, nhưng ngoài đường phố, xe cộ đi lại như mắc cài, các xe không bao giờ được phép bóp còi, người đi và người lái xe từ giữ cho nhau, nên sự yên tĩnh lại tăng lên bởi phần. Họ đi đâu trong những ngày nghỉ ? Nếu gặp được ngày nắng mát, hàng ngàn người, phần nhiều là các bạn trẻ, trai gái lẩn lẩn, mỗi người một chiếc xe đạp, đều tiến thẳng ra bãi biển. Họ còn có thể đi đến các hòn đảo chung quanh, một cách dễ dàng. Ở Su-ét chung quanh thành Sit-tic-côn (Stockholm) có hơn 40.000 hòn đảo rời nhau, và mỗi lần bước đến đây, là một lần tìm thấy đất đai cảnh vật kỳ lạ mới mẻ. Ra chơi các đảo, phải đi suông máy, cứ nửa giờ lại có một chuyến. Ở đây này oanh và dễ chịu, nhưng chỉ phiền một nỗi suông máy cũng như phần nhiều các thứ xe chuyên chở hành khách, không có cách hang nhất, nhì, ba và tư như xe lửa các xứ khác, mà chỉ có một hạng vé thôi, cho nên không sao phân biệt được kẻ sang người hèn, kẻ giàu người nghèo, không có tôn ti trật tự gì hết. Ở Nô-Ve thì lại càng khó phân biệt họ hơn nữa. Vì ở đây ai cũng cứ xuống suông máy, người ta đưa đi đến bến, không phải mất xu nào hết. Trên tàu cũng như ngoài đường, mọi người đều giản dị. Không một ai nhìn người khác một cách khinh khỉnh, không một ai tỏ ý thèm muốn sự phục sức của người chung quanh, vì ai cũng ăn mặc rất gọn gàng sạch sẽ, tuy màu

sắc và kiểu áo có khác nhau, nhưng cũng một thứ vài bèn, đẹp và rẻ. Công chúng ở đây lúc nào cũng sung sướng, vui vẻ, hồn hồn, vì về phương diện xã hội, họ gần đều nhau hết. Ở Cố-pa-na hay ở các tỉnh thành khác cũng thế, không hề bao giờ thấy dấu vết kẻ ăn mày, hay những người thật nghèo nàn. Bất cứ ai cũng có thể quấy rầy chính phủ được, nếu muốn sống mà không thể tự kiếm себе nuôi sống được. Nhưng ít ai chịu làm phiền chính phủ, chính phủ nào của họ cũng thế, sống được là vì họ, nên hầu hết mọi người đều thỏa mãn về cách sinh sống. Điều này lại càng dễ nhận thấy ở các khách sạn, ở các nhà xéc. Những nơi này đều quay ra mặt bờ hay mặt hồ. Ngoài xa, trám ngàn người bơi lội dưa nghịch, tất cả các hang người trong xã hội cùng chung dụng : chủ nhân, tiểu thương già, làm công, thư thuyền. Không có cách nào phô biến được họ. Sự hợp nhất các giai cấp đã gần hoàn toàn. Làm thế nào được, thư thuyền nhân công ở đây, toàn đội mũ da nhẹ, mặc áo len mỏng, tay cầm can, cũng các bà vợ, chiều chiều giặt nhau vào các khách sạn ăn uống vui chơi. Trong các khách sạn trang hoàng rất nhã mà lịch sự, người khách có thể ngồi vào đây chơi mà không ăn hay ăn thức của mình mang đến cũng được. Nhưng muốn dùng một bữa thì phải hết năm đến tám quan là cùng. Châm ngôn của họ là sạch, ngon và rẻ. Thường thường họ hay dùng thức ăn người, như thịt ướp, cá hộp, để giảm bớt công việc hầu hạ của bồi bếp, vì luật bắt buộc rằng bồi bếp tối thiểu cũng chỉ làm một ngày tám giờ thôi.

Muốn mời khách ăn cơm phải mời đúng 6 giờ, vì 7 giờ rưỡi, bồi bếp đã về phòng riêng của họ, ở đó họ tiếp bạn bè của họ, hay đi xe chở bóng. Ở rạp chở bóng, có khi họ ngồi ngay bên cạnh chủ cửa hàng, vì cũng như đi tàu, rạp chở bóng cũng chỉ có một hạng vé mà thôi. Chủ nhà và người làm gấp nhau trong những trường hợp ấy là thường, họ không kèm đê ý đến sự cách biệt giai cấp. Chẳng thế, mà ở bên Su-ét, cứ đến 24 tháng chạp là chủ nhà và đầy tớ cùng

Hoàng Như Tiếp

(Xem tiếp trang 15)

Tại 158, Đường cầu Cửa Đông
(188 Bd Henri d'Orléans Hanoi)

Téléphone 320

D' CAO-XUAN-CAM

Tổng hiệp hội Đại Bác-Đường Paris

Nguyễn Trung-ký bệnh-viện

quán đốc chuyên trị

Bệnh Hoa-liệu và Nội thương

Khám bệnh

Sáng 8h đến 11h30, chiều 3h đến 6h

Khi cần kíp mời về
nhà bác-nhà cũng được.**Có phòng điều trị bệnh
và hộ sinh****Bệnh viện và nhà hộ sinh****BÁC SĨ VŨ NGỌC HUỲNH**

72, 74, 76 Góc đường A. Sénès và Jacquin (sau nhà Rượu)

Chữa các bệnh

Chiếu điện (Rayon X)

Chữa bệnh bằng điện (Diathermie, U. V.

Giá vé số 622

HANOI

KỶ YÊU ÁNH SÁNG

Biên bản của Ban Kiểm Soát Tài Chính của Chi Đoàn Haiphong ngày

8 Avril 1938

Ngày 8 Avril 1938, hời 8 giờ tối, Ban Kiểm Soát Tài Chính Đoàn Ánh Sáng Haiphong đã đến họp hội đồng tại nhà bạn Nguyễn Phương, chánh thủ quỹ của Đoàn, ở phố Paul Doumer số nhà 66, đê :

- 1) Xét các sổ sách.
- 2) Xét các giấy má chi thu.
- 3) Xét số tiền quỹ còn lại cuối tháng Mars 1938.

Có mặt các bạn :

Hoàng văn Lan, chánh ban,
Trương văn Thọ, hội viên,
Trần đôn Thuận, »
Vắng mặt có xin kiếu, bạn Nguyễn
đinh Chính,

Bạn Nguyễn Phương có dự Hội đồng.

Đúng 8 giờ 15 phút, Ban Kiểm Soát bắt đầu làm việc và cử bạn Trương văn Thọ làm biên bản.

- 1) Các sổ sách làm đều minh bạch và đúng.
- 2) Các giấy má chứng chỉ về chi thu đều phân minh.
- 3) Số tiền tài quỹ đến cuối tháng Mars 1938 là :

6 lá giấy 100đ. : 600đ. 00
14 » » 5đ. : 70đ. 00

51 lá giấy 1đ. : 51đ. 00
và tiền lẻ : 0đ. 53

Cộng 721đ. 53

Ban Kiểm Soát thấy công việc của bạn thủ quỹ Nguyễn Phương làm rất cầu thận phân minh, đã thành thực cảm ơn bạn.

Đúng 10 giờ, các công việc đều làm xong ; ban Kiểm Soát giải tán.

Ký tên :

Hoàng văn Lan, chánh ban
Trương văn Thọ, thư ký
Trần đôn Thuận, hội viên
Nguyễn Phương, thủ quỹ

Mỗi một nhà Ánh**Sáng dựng lên lại sinh
ra một nhà Ánh Sáng
thứ hai**

Ở ngoài bãi Phúc-Xá, đoàn Ánh Sáng sẽ dựng những căn nhà sáng đẹp. Muốn cho mỗi một căn nhà Ánh Sáng lại sinh ra một căn nhà Ánh Sáng thứ hai nên Đoàn định giá mỗi căn nhà cho một gia đình là một trăm đồng bạc (100p.00) và tên căn nhà đó sẽ tặng vị nào đã bỏ ra số tiền ngang với số tiền làm nhà. Các vị hảo tâm tùy ý chọn lấy căn nhà mình sẽ cho tên. Một tấm biển vàng đẽ tên vị hảo tâm sẽ mãi mãi treo ở trên cửa đi vào.

Như vậy tiền các ngài bỏ ra sẽ biến ngay thành nhà cửa sáng sủa cho dân nghèo mà các ngài lại được trông thấy trước mắt kết quả một hành vi tốt của mình. Xin các ngài tới hoặc biên thư tới đoàn số Ánh Sáng 28 Richaud - Danh sách các vị hảo tâm sẽ đăng dần vào kỷ yếu của Đoàn ở các báo.

Đoàn Ánh Sáng kính cáo

ĐOÀN ÁNH SÁNG CẨM ƠN :

Hội đồng Quản trị Đoàn Ánh Sáng xin có lời trân trọng cảm ơn

Ông bà Toàn quyền Brévié đã gửi tặng đoàn 450 đồng

Cụ cả Mộc, Hội trưởng hội Tế-sinh — d — 10 đồng

Ông Domart, Chủ hiệu Bảo chế
phố Tràng Tiền — d — 100 đồng

Phòng Thương Mại Hà-nội — d — 100 đồng

Hội đồng Quản trị
ĐOÀN ÁNH SÁNG**AN-THAI**GRANDE PATELIERE DE PARIS-FOURRER
2, Rue de Nguyễn-Trung-Bilep
HANOI

111 1936

XE KIỀU MỚI

Gập khu giá kẹp mua đón,
Dùng xe "AN THAI" chở
còn có gi.

Có bán đồ cà - Vết. Nam. Lốp
đa đù phu tăng ca tay.

THƠ ĐƯỜNG

Giang lâu thư hoài

Bột thượng giang lâu từ tiều
nhiên.
Nguyệt quang như thủy, thủy
như thiên.
Đồng lâu ngoạn nguyệt nhân hâ
tại,
Phong cảnh y hy tự khứ niên.

TRỊỆU HỒ

THƠ DỊCH

Lâu bên sông tả hoài

Lên gác bên sông một ngâm
ngùi,
Sáng trăng như nước, nước
như giờ.
Bạn chơi năm n goài nào đâu ta?
Trăng nước như xưa chín
với mười.

TÂN ĐÀ

Vinh sử

Thượng hữu đê-bão tăng,
Ứng liên Phạm-thúc hàn.
Bất tri thiên hạ sĩ.
Do tác bá y khan.

CAO-THÍCH

THƠ DỊCH

Vinh sử (1)

Áo bông còn có cho nhau,
Cảm thương chàng Phạm bấy
lâu lạnh lùng.

Cõi đời chẳng biết anh hùng,
Vân coi nhau thề bắn cùng
khổ giày.

TÂN ĐÀ

1) Phạm-Thú là người nước Ngụy, tên là Thúc, hào quan đại phu Ngụy là Tu-Cô. Sau một sự biến khích xảy ra, Thúc bị nhục ở Ngụy, rồi chạy sang Tân làm đến ngôi Tướng quốc. Ngụy sai Tu-Cô có việc sang xứ Tân, Thúc ăn mặc giả làm nghèo hèn, đến hào Tu-Cô ở chỗ quán khách. Cố cho cùng ngồi ăn uống, và thương vì Thúc rét, sai lấy cho một cái áo bông. Sau Tu-Cô đến dinh Tướng quốc, Thúc bảo rằng: « Ông được khỏi chết là vì một cái áo bông, quyền luyến còn có tình cờ nhân vầy. »

ĐIỀM SÁCH

MỘT CHIẾN SĨ

của Trương-Tửu

SAU cuốn *Thanh Niên S. O. S.*, tiếng kêu cứu của nghệ thuật, ông Trương-Tửu lại vừa xuất bản cuốn *Một chiến sĩ*.

« Tác giả không chú ý vẽ ra một phương diện hành động. Tác giả chỉ ghi chép một thi nghiệm tranh đấu của người chiến sĩ để làm sáng tỏ một nhân sinh quan, khả dĩ giúp các bạn thanh niên có chỗ đặt chân mà hoạt động... »

Đó là lời tác giả trong bài tựa. Nhưng tiếc thay ông nói vậy mà không làm được như vậy; nghĩa là ông chẳng ghi chép gì cả. Người chiến sĩ là một người ông tạo ra, ông không làm được cho ta tin là thật. Và bởi thế, khi ta thấy nhà chiến sĩ của ông khóc, hay đăm đăm nét mặt đang quyết định việc gì quan trọng và đau đớn, ta không khỏi buồn cười, vì ta không cảm thấy như nhà chiến sĩ ấy.

Ông Trương-Tửu không làm cảm động được độc giả của ông, nên nhân vật của ông có vẻ mòn tuồng té.

Chẳng qua là ông Trương-Tửu, một hôm chợt nghĩ rằng *Một chiến sĩ* là cái tên truyền rất kêu; và kẻ chiến sĩ là một kẻ ngang tàng, khí phách, biết hy sinh, có thể đặt vào những trường hợp rất oai, ái tình pháo đấu với nghĩa vụ, chẳng hạn. Thế rồi ông viết một quyển truyện.

Nhưng sao ông không làm một bài luận có hồn không?

Nếu chỉ nói người chiến sĩ làm cái này cái nọ thì dễ lắm. Có thể nói đẹp đẽ quá đát và làm lệch mặt trăng nữa. Nhưng phải làm cho người chiến sĩ sống, nghĩa là người đọc cũng cảm như người chiến sĩ mới được chứ.

Thanh Niên S. O. S. nghệ thuật đã kém; *Một chiến sĩ* lại không có chút nghệ thuật nào. Thế cho nên tôi chẳng phê bình làm gì.

Chỉ xin trích mấy đoạn văn đặc

biệt của tác giả. Nếu « trên trán chàng phảng phất một buồn bã u-ẩn » thì trên văn chàng, phảng phất một buồn cười vô hạn.

„ « Bầu trời xám nhạt vẫn các sợi mây lam màu rêu mốc. Những sợi mây này thông thả bay như hơi nước, lúc đứt quãng lớn vỗn, lúc tu lại thành mảng đặc giống hệt các gợn u hoài nô đùa trong một tâm hồn bồng lảng... »

Các bạn đã trông thấy các gợn u hoài ấy nô đùa chưa? Nhưng đây mới là tuyệt tác:

„ « Qua các lùm lá cây khô, gió may thổi hùa hắt khi phù-phù-phù liên tiếp như tiếng sáo miệng của rắn độc lùm mồi khi pâf-pâf-pâf (nguyên văn!) rền rĩ như tiếng thở dài thốn thót của người chinh phụ khóc chồng đã vui xương ngoài chiến địa... »

Hồi trời! Người thiếu phụ khóc chồng kia, lại kêu pâf-pâf-pâf! có phải người ấy vì sầu thảm quá mà hóa điên rồi chăng? Không, người ấy đã đọc văn ông Trương-Tửu đó.

Ông Trương-Tửu còn là một thầy đồ cõi ngâm câu khí khái nữa. Ta hay đọc mấy giòng trong bức thư nhà chiến-sĩ gửi về cho cha mẹ trước khi ra đi:

« Nhưng đặt chân lên chiếc thuyền buồm, thì thuận giòng hay trái gió, con cũng thấy vui trong những phút băng băng.

Thôi! từ nay chân trời góc biển, con phó thân cho sóng gió của đời... thầy me sẽ tha thứ cho con và sẽ ngâm ngùi thương trẻ thơ ngây vì một ảo mộng mà đến dấn mình trong gió bụi! »

„ « Lạy thầy me, con đi... đi lìm một hạnh phúc ở phía chân trời vĩnh định! »

Thôi, thế là đủ!

Tác giả *Một chiến sĩ*, cũng như những người viết truyện thời xưa, chỉ cốt cho trai trung hiếu, gái tiết trinh là đủ. Bây giờ thì trai chiến-sĩ, gái hy sinh tinh yêu.

Còn nghệ thuật là cái quái gì.

Ông Trương-Tửu chỉ có một cái

ĐỌC THƠ

CẢI CHỈNH

Số trước, bài Đọc Thơ, đề sót một đoạn dài. Xin dâng cho lợn nghĩa.

Chớ cười to thê

Em không hề nghĩ tới, mà anh cũng nghĩ tới chả mấy lần.

Tuy vậy, ngày nào đây, ta cũng phải tiếp vi khách không ai tránh được, và cũng chẳng từ ai.

Chiều nay hay mai? Tuần trăng sau chăng? Lập tức bây giờ hay đè sau đâ? Trong lúc nắng hay trong khi mưa?

Cái ấy chỉ vị ấy biết, ta biết sao được.

Có lẽ biện giờ vị khách đang đì lung mang bầu khò. Bước rất dài, nhưng có lẽ ta không nghe, đi tới túp nhà ẩn tình của chúng ta. Biết chừng đâu không qua khỏi công vườn rồi. Có lẽ đương đứng sau kinh kia, rình ta, giữa đêm tối.

Yến Hoa, chớ cười to thê, chớ lè hanh phúc ra như thế; vị khách ấy ưng làm cho người ta hết cười.

Chỉ có việc đẩy cửa mà vào, cửa dầu khóa mấy cũng uồng công.

Câu cá

« Thi sĩ, suốt ngày, người câu trong một cái hồ chẳng ai thấy hình dạng. Người câu được gì nào? Một con cá rõ? Một con cá mè? Ông đầu cần câu, cũng chẳng được lấy một chiếc giày cũ.

Thi sĩ, sao cứ nhất quyết ngồi câu, câu những con cá xanh chẳng bao giờ bắt được? »

Nhà thi sĩ mệt mỏi và chẳng khi nào thành công, cũng thè chảng trở lại câu cá nữa.

Nhung Yến Hoa biết rằng chỉ ngày mai, thế nào thi sĩ cũng trở lại câu cá nơi cái Hồ vô hình.

XUÂN-DIỆU dịch

ý tốt. Nhưng ý tốt thì ai chả có được. Và một cuốn tiểu thuyết không phải như một bài luận.

Bởi thế ông Trương-Tửu đã làm hại văn chương nhiều lắm. Nếu người nào có ý tốt cũng bắt chước ông viết tiểu thuyết thì rồi không biết đi đến đâu!

NGƯỜI ĐIỀM SÁCH

Các bạn nhớ dón xem số đầu

ĐẤT VIỆT

ra ngày 14 Mai

Cùng bạn đọc — Đất-Việt là gì? (Lỗi ấy tại cù Huỳnh-thúc-Khang khai khoa) — Vận mệnh Đông-Dương — Chống nạn Thất học — Huế có gì? — Sự tích thành phố Huế — Phóng sự dài (Trên giòng sông Hương) — Lịch sử: Trận Thuận An (nước Việt-Nam mất chủ quyền) — Tin tức Huế và các tỉnh Trung-kỳ — Lá thư Hanoi — Lá thư Saigon — Trang Ai-Lao (bức thư không niêm gởi quan Khâm-sứ Ai-lao; tin tức Lào) — Sông năm Châu — Đức, con hùm ngày ở trời Âu — Quả Địa-cầu xuyết vỡ — Thể thao (sự hòn, kém của mỗi xíu trong giải Robin) — Văn thơ — Tiểu thuyết ngắn (*Một người*) — Tiểu thuyết dài (*Sơn Đông hiệp sĩ*) — Cuộc thi lớn.

Thư từ gửi đến:

CAO-VĂN-CHIỀU
Chủ nhiệm báo Đất-Việt — Hanoi

Lần thứ nhất xúi ta có kiều
Chemisette đẹp :

CHEMISETTE

ESTIVALE

Le Tricot de 1938

Các nhà buôn nên hỏi ngay
tại nhà chế tạo :

Manufacture CỦ GIOANH

68-70, Rue des Epenails, Hanoi

Maison fondée en 1810

TÚ QUỐC CHÍ

(Tiếp theo trang 8)

danh chén với nhau, họ trao đổi những lời chúc tụng và các vật kỷ niệm, xong rồi họ nhảy nhót vui vẻ suốt đêm. Những người có họ xa họ gần với vua, vì ba nước Ban-ma, Sa-ét, Nô-ve vẫn có vua, chỉ có chức tước mà thôi, còn địa vị về xã hội cũng như mọi người khác. Những trai gái trẻ con nhà quý phái cũng làm ở các sở hay các hang như các người khác. Không ai tự cho địa vị xã hội của mình là hơn, và cao quý hơn địa vị kẻ khác, và nghe gì cũng đáng quý, và được mọi người quý. Trong giấy cáo phó một người vừa mới qua đời, người ta đề rõ : « Xin mời ông đến dự lễ cất đám ông X..., làm phu lú xe ở hang Y... Lẽ tất nhiên là gia đình người quá cố cũng lấy cái chức phận ấy là một vinh dự như chức tông trưởng một bộ.

Sự bình đẳng trong xã hội ở đây không phải là một ảo tượng nữa, và ở đây còn rõ rệt hơn đâu hết, về phương diện tinh thần nhiều hơn vật chất. Bình đẳng đã thành thói quen, và ăn sâu vào óc thành cổ linh. Đàn ông họ bình đẳng với nhau rồi, họ còn được bình đẳng với đàn bà nữa.

Đàn bà bên bờ nước ấy có lẽ họ chỉ khác đàn ông vì họ là đàn bà mà thôi, còn tất cả các địa vị cũng quyền lợi trong xã hội, họ cũng ngang với đàn ông, chỉ trừ có có trai linh và nhà tù là không có bóng họ.

Trường học nào cũng chung cho con trai con gái và sự chung dụng về công việc cũng như lúc vui chơi, đều bắt đầu từ thủa bé. Người ta vẫn tưởng sự chung dụng trai với gái ấy có phương hại cho nền luân lý, nhưng sự chung sống hoàn toàn hằng ngày chỉ làm cho họ biết giữ gìn một cách chặt chẽ thêm hơn mà thôi. Lúc mà họ đã hiểu biết ai-linh thì ai-linh cũng hoàn toàn và trong sáng như cảnh đời của họ. Tuy vậy, những gái lảng lơ ở vòm trời nào cũng có; nếu không may có một cậu hay một cô không đáng ra đời mà nhất định cùi ra, thì đời cũng biết dãi như thường. Chẳng thế mà họ giới thiệu : « Đây là cô Untel và con số ấy ». Luật lệ cũng như đạo giáo, không thiên vị gì với họ cả.

(Tiếp theo trang 8)

— Lết một con đĩa bắn thù ! Thế mà mỗi anh lết, lại còn có một anh lết phụ không lương nứa, cũng như thày thưa có nho, ông huyền có thằng thưa. Con đĩa kèm một con đĩa ! Hay là một con vắt và một con vắt ! Đến cả ngán con vắt. Liệu một anh khổ bện sống hay là chết ? Khiêng có anh chánh lồng này thi nén đè vắt đốt cho chết ! ■

Ông sẽ nói tại sao :

— Chánh Đ. riêng hắn trong góc huyên này, cũng đã là một con vắt rồi. Chả hạn, về vụ nước. Nghe chừng nước hơi lên, là hắn súc cho mỗi làng bắt biển chừng bao nhiêu gốc tre đây. Tre đó, hắn đem ngâm dưới nước. Nước xuống, hắn đem bón đỉ lấy liền tiều. Tre ngâm, chả tốt mà !

« Có giáng quan súc về bắt phu. Vì dù giáng súc mỗi làng phải biện độ 10 người tráng đinh ra hộ đê. Hắn liền bắt mỗi làng phải biện thêm 10 người nữa là 20 người. Còn ai lái gì cái khò di đê. Cho nên tranh nhau « khẩn » hắn, mỗi anh đâm hào Độ 10 anh có liền thì được ở lại, còn 10 anh ra đi. Hắn vẫn ăn, mà vẫn làm việc đúng như lệnh trên.

« Còn hắn ? lèn đênh di thuyền suốt đêm, nói là di lau đê. Thực ra, hắn nằm tuân đê bên cạnh mảng chỉ đầu nhà quê, sau khi đã trống phách inh ôi.

Tôi cười bảo ông K :

— Hắn muốn ra Hà-nội di hát với chúng ta...

Ông ngắt lời tôi :

— Thiếu gì người di che tàn, mà phải che cho cái bộ măt xó lá kẽm dót

**Bắc thang mà
hỏi ông Trời**

Một ông quan to, mới về đáo nhậm

Ở đây lại còn một đặc điểm nữa là lòng ái quốc của họ cũng rõ rệt một cách kín đáo. Không có nhà nào, một chỗ chơi nào mà không có sẵn một cột đề cầm cờ của tổ quốc. Ở các công viên bao giờ cũng cầm cờ, và linh thoảng có một đội âm nhạc đến thổi bài quốc ca, công chúng múa cầm tay đứng nghe một cách kính cẩn.

HOÀNG-NHƯ-TIẾP

KỲ SAU — Thì thi họ sống dưới chẽ-dộ gì ?

Lâu kinh niên...

Mắc lâu kinh niên sảng ra lì mũ (goutte militaire) hoặc thắc khuya mệt nhọc, uống rượu lại ra tì mũ là do trùng lậu đã ăn xung sinh-dục-hạch (prostate); hoặc không có mũ nhưng trong nước tiêu nhiều vẫn là do trùng lậu đã ăn xuống khoét đục trong thò thịt. Kíp dùng thuốc lâu số 13 của

ĐỨC-THỌ-ĐƯỜNG

131, Route de Hué -- HANOI

sẽ được khôi mua và chắc chắn, giá 0p.60 một hộp.

Nhận mua khoán các bệnh phong tinh

ĐẠI LÝ : Mai-Linh 60, 62 Paul Doumer, Haiphong. Quang-Huy

Hai-Dương. Ich-Chi 41 Rue du marché, Ninh-Bình

* Việc đó sau hảng. Vì quan được bén dịch của chúng tái cho ăn nhiều hơn bén tái. Lết đỉ nhiên là tái tức lâm mà không làm gì được ! Sau tái nghĩ chỉ còn cách đổi tiền lại !

Ông phô bỗng ngầm hai câu :

« Bắc thang lên hỏi ông Trời,
« Tiền đưa quan phủ có dài được không ? »

Ông nhìn vào tận mặt tôi. Tôi ngửi thấy cả mùi rượu, thịt ở mồm ông.

— Đài được, ông ạ ! Nhưng phải là « tiền đẻ » mới được ! Nhưng anh lý, phó khác vào quan, đầu gối đánh trống lật cập, mõm khò, lưỡi rụt, có làm gì ! Tôi, khác ! Cứ thi tiếng Pháp, Quan tôi đã « lụt » với tôi rồi. Tôi vào quan thì đang hoàng lâm. Quan lại gọi tôi bằng « cậu », tôi thản như em vợ ! Lợi dụng trường hợp đó, tôi mới thi hành được mưu của tôi !

Ông đã uống xong hai cát, ăn hết hai đĩa dồi chó. Rồi ông nghiêm sắc mặt :

— Một hôm, tôi đã nghiện lại ốm nên mệt xanh xao hơn mọi ngày. Tôi lên quan. Vừa trong thang quan, tôi loang choạng làm bộ sợ hãi, hốt hoảng lâm. Quan án cần hỏi :

— Cậu phó làm sao thế ?

Tôi thở chẳng ra hơi :

— Bầm, việc ấy, việc ấy a...

Đại quan dục di dục lại, tôi mới nói :

— Việc ba chục của bên con ắt a ! Quan đã hơi chột. Tôi còn đóng kịch một lúc cho quan mềm dì dã, rồi tôi mới đóng đến cảnh trót, cho quan « quay » hẳn. Tôi ran cầm cập :

— Bầm, nó dòi lại con ba chục !

Quan quát lấp lè : « Bây 1 »

— Bầm không bậy a ! Nó là người nhà quan Chánh giám đốc tư pháp, a !

Cáu này tôi nói bằng tiếng Pháp, cho có vẻ bí mật giữa tôi với quan !

Thế là quan dứng hẳn dậy.

— Bầm, nếu con không trả nó, thì lập tức ngày mai sẽ có mặt thẩm về tận làng điều tra, theo lệnh tòa án Hà-nội, a.

Thế là quan chạy lại gần tôi.

— Nó dòi ? gọi nó vào dòi ! Có làm gì ba chục ! Tôi già, tôi già chơi

Ông phó N. ngồi ngay ngắn lại, thở dài :

— Thế là quan móc vỉ giả cho tên nó ba chục trước mặt tôi !

Tôi hỏi ông :

— Chắc hai ông chia tay nhau mòn tiền đó ?

Ông phó thề :

— Tôi có nói sai tôi chết ! Tôi không hề lơ hào một xu vào món ba chục đó ! Tôi đã có phần thường rồi !

Ông ghê gán tôi ; như một người đóng kịch, ông trịnh trọng nói :

— Phần thường về tinh thần, thưa ngài ! (Còn nữa)

Trọng-Lang

Sách giới thiệu

Văn đề dân ầy — của Qua Ninh và Văn Định.

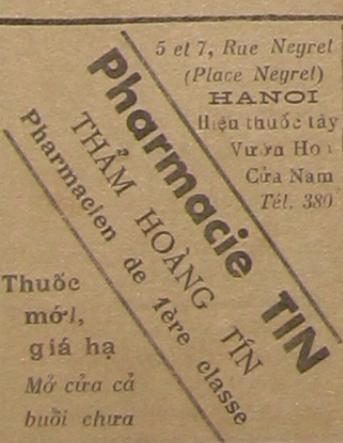
Tập sá h dân chúng — Hà-nội.

Một chấn sĩ — Tiêu Thuyết của Trương Tứ.

Minh Phượng xuất bản Giá 0p.40.

Les Fêtes du Phù Đổng — par Nguyễn Văn Huyền, Docteur ès lettres.

— Cahier de la Société de Géographie (Hanoi).

LOAN rón rén bước ra phố. Nàng thấy quả tim đập mạnh và sợ hãi toan trở về. Nàng tự hỏi :

— Có nên không ?

Dũng nói :

— Cố đi mau lên chứ.

Không nghĩ ngợi, Loan bước liều tiến lên di cạnh Dũng. Thấy hàng phố đông người qua lại, dần dần nàng trở nên mạnh bạo. Nàng nói :

— Vui quá nhỉ.

Tới đầu phố, Dũng bảo Loan đi rẽ sang một con đường lớn hơn, hai bên toàn cửa hàng sáng trưng. Hai người yên lặng đi, không nhìn ngang nhìn ngửa, hình như có việc gì vội vàng lắm.

Loan hỏi :

— Còn xa không, anh ?

— Còn xa lắm.

— Thế sao lúc nãy anh bảo gần đây.

Dũng dì chậm lại :

— Cố có vội đến thăm cô Lương lâm không ?

— Chẳng vội lắm.

— Thế thi cần gì gần với xa.

Hai người lại yên lặng đi. Dũng thấy chân mình lúc đó bước một cách nhảy nhè nhẹ và gót giày nện mạnh bạo trên hè phố. Trong lòng vui sướng nên cứ tự nhiên chàng muốn bước một lúc một nhanh hơn. Loan cũng cố bước mau nhưng không theo kịp :

— Em đi không quen, đã thấy mỏi cả chân... Hay thôi, nếu xa thế thì chẳng cần lại đấy nữa.

Dũng đứng lại và dưới ánh đèn chàng thấy trán Loan lấm tấm mồ hôi :

— Chắc cô vừa mệt vừa bức.

Chàng cố lấy giọng tự nhiên nói :

— Hay ta vào hàng uống nước cho mát... rồi lại đi nữa.

Loan sẽ gật đầu mỉm cười. Nàng chỉ biết nghe theo Dũng không còn trí đâu để suy nghĩ về hành vi của mình. Trốn mẹ đi đôi với Dũng ở ngoài phố, rồi lại vào hàng ngồi uống nước với Dũng, Loan không biết được rằng thế là làm một việc tự nhiên hay liều lĩnh.

Hàng « cà phê » vắng khách. Chính Dũng cố ý chọn hàng dò, nơi mà trước kia khi còn học ở Hanoi, chàng đã nhiều lần tới.

Dũng nói :

— Vào đây tôi lại nghĩ đến hồi còn đi học. Mỗi lần nhớ nhà tôi lại rủ em đến uống rượu cho đỡ buồn.

Hàng « cà phê » sang trọng quá khiến Loan bén lên ngồi yên. Dũng hỏi :

— Cô uống thứ gì ?

— Tùy anh.

Dũng gọi hai cốc kem và bánh ngọt.

— Từ hôm hơn một năm giờ, bây giờ lại đến ngày này, không biết là mình tỉnh hay mê.

Hai người nhìn nhau bằng khuôn mặt cuộn xuống khẽ nói :

— Cố lè mê nhưng là một giấc mơ đẹp.

Loan muốn cố tìm một câu nói nhưng không biết nên nói câu gì. Nàng không thể cười nói tự nhiên được, mà cứ ngồi yên lặng, nàng lại sợ Dũng tưởng lầm rằng nàng không vui lòng.

Dũng nói :

— Bây giờ nghĩ đến nhà quê thật là xa lắc. Giá cứ thế này đi không về nữa thì hay đến đâu.

— Sao lúc nào em cũng thấy anh nói đến di.

Dũng mỉm cười :

— Ở nhà tôi có nói đến di bao giờ đâu ?

Loan nói :

— Anh không nói đến di, nhưng trông nét mặt anh lúc nào

LOAN, DŨNG

TẬP 1

ĐÔI BẠN

TRUYỆN DÀI của NHẤT-LINH

(Tiếp theo)

em cũng thấy anh khó chịu, hình như chỉ có cách đi là thoát.

— Sao cô lại tưởng lầm ?

— Không phải tại anh, nhưng tại các anh em bạn anh. Hết anh Thái, lại đến anh Xuân, anh Bằng... Hôm em gặp anh ở nhà cụ chánh là hôm anh Thái về rủ anh Cảnh đi. Em biết hết. Các anh dừng tưởng giấu được em.

— Chịu cô. Nhưng tôi có định giấu cô đâu. Ở nhà gần gửi nhưng cảm giác nào được nói chuyện với cô. Gần mà hình như xa nhau lắm.

Ngẫm nghĩ một lúc rồi Dũng nói tiếp :

— Cố lè phải xa nhau rồi mới gần được.

Bồi dem bánh và hai cốc kem lên. Dũng mời Loan ăn rồi yên lặng nhìn Loan cầm thia đưa lên môi. Loan cau lông mày, rung minh rồi chép miệng nói :

— Ngon quá nhỉ... Sao anh không ăn đi ?

— Ngồi nhìn cô ăn ngon hơn là ăn.

Loan lại nói :

— Lúc nãy ăn cơm cũng thế. Nhưng lúc nãy còn có lý vì em ăn cơm tây lǎn dầu đối với anh chắc là một thứ trò lừa mắt.

Nàng cười, hai má hơi nhuộm hồng và tinh nghịch nói tiếp :

— Cố em bé của anh quê mùa và trẻ con lầm phải không anh ?

Dũng không biết hai tiếng sưng hô « em bé » của Loan là do ở thân mật tự nhiên hay có ngụ ý áu yếm. Chàng nói :

— Lúc nãy tôi trông cô hơi là

lạ, hình như trước mặt tôi có một người con gái mới gặp đã thân ngay, không phải là cô Loan mọi ngày nữa. Tôi mới gặp mà...

Dũng không nói hết câu vì thấy Loan nhìn chàng lộ vẻ suy nghĩ về câu nói có lẽ đã làm nàng ngạc nhiên. Chàng biết là mình quá lời và lấy làm ngượng vì cái ngầm ý muốn cảm dỗ người con gái còn thơ ngây tin ở mình như tin ở một người anh. Dũng cầm miếng bánh ăn và cố lấy giọng tự nhiên xoay câu chuyện ra vẻ khác :

— Chẳng cứ gì tôi. Lúc nào tôi cũng thấy cô như nghĩ ngợi điều gì. Trong lúc miệng cô tươi cười thì hai con mắt cô suy nghĩ, có vẻ lo buồn. Có đúng thế không ?

— Chịu anh là tài. Nhưng anh đoán sai hết cả.

Loan chợt nghĩ đến việc nhàn duyên của nàng và của Dũng. Nàng đã nhất quyết không lấy Thành, nhưng còn Dũng ? Nàng không dám chắc, nàng không dám hy vọng nữa, vì nàng thấy thân phận mình đối với Khánh thấp kém quá. Loan nói :

— Thế là người nào cũng có những sự lo nghĩ, lo nghĩ ngầm ngầm không nói ra mà cũng biết rõ cả rồi.

Nàng nghĩ đến tương lai mù mịt và thấy một nỗi buồn biu bô thoáng qua tâm hồn. Nhưng nỗi buồn xa xôi ấy khiến Loan cảm thấy mạnh hơn cái vui sướng hiện thời được ngồi trước mặt Dũng không có gì ngăn cản.

NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT HIỀU CON VOI

1 lọ	8 grs	Op 20	1 tá	2p00
1 lọ	6 grs	Op 30	1 tá	3p00
1 lọ	20 grs	Op 70	1 tá	7p00
1 lọ	500 grs	Op 20	1 kilos	10p00

PHUC - LOI

N° 1, Avenu Paul Doumer — HAIPHONG

Thien-Long	66, Rue des Paniers à Hanoi
Thien-Thanh	Phố Khách ở Nam Định
Quan-Hung-Long	Rue Sarraut à Vinh
Phuc-Thinh	Rue Paul-Bert à Haiphong
Quang-Hung-Long	Marché à Toarane
Bong-Xuan	Rue Gia-Long ở Quán Nhơn
Pham-ha-Huyen	36, Rue Sabourain à Saigon

Loan nói :

— Lúc nào biết lúc ấy, ngày nào biết ngày ấy, lo nghĩ làm gì đến những chuyện xa xôi, chưa đến.

Dũng cười, nói giọng bông dừa :

— Từ nay đến giờ nói chuyện đến hay, chỉ nói nứa chung mà hình như rõ ràng cả.

Vì cái tình thế rất mập mờ của Dũng và Loan lúc đó nên những lời nói ra thành rụt rè ý nhị quá, bóng gió xa xôi. Hai người đều khó chịu nhưng không thể nào xoay cầu chuyện ra thẳng thắn, tự nhiên được.

Một người đi ngang qua bàn thấy Dũng, mỉm cười chào :

— Lâu mới gặp anh Dũng.

Dũng đứng dậy bắt tay. Thấy bạn đưa mắt nhìn Loan, Dũng giới thiệu :

— Cô Loan, em họ tôi.

Biết là không thể ngồi lâu được nữa và để người bạn Dũng khỏi nghi ngờ mình có ý với vàng lánh mặt, nên Loan đứng ngay dậy làm như mình đã định về từ trước.

Ra đến ngoài, hai người cứ yên lặng đi, không dám hỏi nhau gì đâu, vì nếu hỏi thì câu trả lời tất nhiên sẽ chỉ là đi về khách sạn, điều mà không ai muốn cả.

Đến chỗ rẽ vi tắt mấy ngọn đèn điện nên dãy phố Richaud trông trắng xóa dưới bóng trăng. Loan nói :

— Hôm nay mười sáu.

Dũng nhìn lên mặt trăng cao mà tròn khuất sau lá cây. O' thành phố nên Dũng thấy mặt trăng có vẻ buồn bã bình như đương nhớ những quang rộng rãi ở các vùng quê xa xôi, nhớ những con đường vắng gió thời cát bay lên trăng mờ mờ như làn sương, nhớ những con dom dóm bay qua ao bèo, lúc tắt lúc sáng như những ngôi sao lạc biếc thôn thửa... Chàng dịu dàng nói với

Loan :

— Thế mà mới độ nào, cô còn nhớ không, những đêm sáng

trắng chúng mình còn ngồi ở sân đợi có dom dóm bay qua rồi đứng lén reo : dom dóm xuống đây ăn cơm với cá.

Loan nói :

— Hình như nó biết chúng mình đánh lửa bay sao nên nó lại cảng bay cao già. Lạ thật, đến khi nhỡ thì mình không biết là có dom dóm nữa. Tại mình không dè ý.

Dũng nói :

— Minh lại dè ý đến những cái khác, đi tìm những con dom dóm khác và cũng đánh lửa cho nó xuống.

Loan mỉm cười :

— Má nó lại càng bay cao.

Dũng nói :

— Có thể minh mới cố đuổi theo nó, mà có thể, đời mới vui, mới đáng sống. Bắt được nó thi chán ngay, chỉ là một con bọ

cửa bối chợ, Dũng bảo Loan rẽ về tay trái. Đường vắng, bóng cây lùa thưa chạy trên tấm áo trắng của Loan. Hai người cùng nghĩ đến sự vô lý của một cuộc di xem Hanoi ở những phố vắng nhất, nhưng đều làm như mai câu chuyện không dè ý tới phố xá.

Đi ngang qua trước một dãy nhà cao lớn, Dũng bảo Loan :

— Mấy năm trước tôi ăn cơm trợ ở đây.

— Anh ở trợ sang thế này kia à?

— Chuyện đây là nhà cụ thương Đặng Tôi biết có Khánh từ độ ấy.

Thấy cửa mở và có đèn sáng hai người chậm bước lại tò mò nhìn vào trong. Loan nói :

— Họ sang ghê.

Dũng nói mỉa mai :

— Cùng thế cả. Nhà tôi không

mùi bời, ánh sáng ở bụng đục mờ mờ, chẳng có gì là đẹp nữa. Dũng nhìn bóng hai người in trên đường; bóng hai cái đầu theo nhịp bước lúc mau lúc chậm như đuôi nhau. Chàng nói :

— Chúng mình dám ra bàn chuyện triết lý cao xa và không hiểu.

Hai người đi ngang qua phố hàng Bông thơ ruộng, nhưng Dũng không cho Loan biết; gần đến

sang à?

Loan quay lại nhìn Dũng :

— Chỉ có nhà em là nghèo thôi.

Nàng chép miệng tiếp theo :

— Kè giàu thì cũng dễ chịu hơn, có phải không anh?

Dũng nói :

— Cô trưởng thế.

(Còn nữa)

Nhật Linh

Poudre Tokalon 1538 — Epreuve définitive

TEINT

MERVEILLEUX

SANS
APPARENCE
"MAQUILLÉE"

NOUVELLE
POUDRE
"AÉRISÉE"

INVISIBLE SUR LA PEAU

Un charme frais et fascinant — rien qui rappelle le maquillage. Poudre de riz si fine et si légère qu'elle est réellement invisible sur la peau — personne ne pourra jamais supposer que votre beauté n'est pas entièrement naturelle. Le secret consiste en un nouveau procédé étonnant « d'aérisation » suivant lequel la Poudre Tokalon est préparée. Dix fois plus fine et plus légère qu'on ne l'aurait jamais cru possible. Essayez aujourd'hui même la Nouvelle Poudre Tokalon « Aérisée ». Travaillez toute la journée au bureau, au magasin ou à la maison — votre visage n'aura jamais l'air congestionné ni luisant. Danssez toute la nuit — votre teint restera frais et charmant. Procurez-vous aujourd'hui même le teint d'une beauté captivante et durable que seule la Poudre Tokalon peut donner. Frs. 5.50 et 8 partout.

AGENT : F. Maron A. Rochat et Cie

45, Bd. Gambetta — HANOI

VĂN CHỈ MỘT MỤC ĐÍCH THI HÀNH DÙNG NGHĨA HAI CHỮ « THƯỢNG - ĐỨC »

Bắt cứ ở thời đại nào, chữ « ĐỨC » vẫn là chữ được thiên hạ mến chuộng. Nên ngay như Hitler, Mussolini hoặc bọn đế-quốc Nhật biện giờ dù có thi hành những chính sách tàn bạo đến đâu, đều vẫn phải giữ nhân đức để được lòng công chúng. Nhà thuốc Thượng-Đức ra đời, lấy hai chữ Thượng-Đức làm tiêu biều, lấy sự kinh nghiệm nhiều, học thức rộng, noi theo con đường chính, nên được lòng tin nhiệm của quốc dân mỗi ngày mỗi đông. Ngày từ bùi đầu đến nay, nhà thuốc thi hành bắt cứ một điều gì, đều lấy chữ « ĐỨC » làm đích đã khiến quốc dân nhiều người không mất tiền mà khỏi bệnh, hoặc khỏi bệnh mà hết thực ít tiền. Nhưng chính sách riêng này của nhà thuốc Thượng-Đức, thực được kết quả mỹ mãn, mà nghiêm ra rằng trong những lúc dù là bán thuốc giá đặc biệt, hoặc là chữa bệnh không lấy tiền, nhà thuốc không bao giờ bị thiệt mà lại còn được lợi hơn nữa, vì nhiều các ngài khi mua thuốc giá đặc biệt của Thượng-Đức mà vừa ý, hoặc dùng thuốc biếu của Thượng-Đức mà được khỏi bệnh, thì thường sẵn lòng tin các thuốc khác của Thượng-Đức mà giới thiệu cho nhiều người biết, hoặc sẵn lòng mua thuốc bồ Thượng-Đức mà dùng sau.

Nhà thuốc Thượng-Đức ở chủ nghĩa riêng tức là « Mục-dịch Thượng-Đức » của mình và hơn nữa lại tin ở lương tâm của các anh chị em đồng bào sau khi biết thuốc Thượng-Đức là b. y, nên bắt đầu từ nay xin tuyên bố thi hành mãi mãi những điều kiện đã thi hành :

1 — Bán thuốc Kinh tiễn tụy tiên (Bồ thận Khang-hy) 2p.00 lấy 1p00 hộp nhón, 1p00 lấy 0p60 hộp nhỏ. Bồi nguyên tiệt trùng (Thuốc bồi nguyên khí, bồi ngũ tạng, tiệt lọc bệnh phong tinh) 1p50 lấy 1p00. Tuần bồi huyết hải (thuốc bồi huyết điều kinh đàn bà) 1p50 lấy 1p00. Thuốc Chỉ khí bồi huyết (thuốc khí hư đàn bà) 1p00 lấy 0p70. Bán giá đặc biệt như trên ở các đại lý.

2 — Chữa bệnh Lâu, Giang mai, Hạ cam về thời kỳ bệnh đương phát hiền nhiên không lấy tiền cho khắp mọi người, mà ai đến chữa bệnh vào giờ nào cũng được (trừ chiều chủ nhật là ngày nghỉ) đều được thù tiếp trọng vì khám bệnh rất cần thận trước khi biểu thuốc (ở các đại lý không biểu như trước). Bán : Lâu 0p50, Giang-mai 1p00, Hạ-cam 0p80 ; nhẹ 2, 3 lợ, nặng 5, 6 lợ là cùng).

Nói theo 2 điều trên, từ nay mỗi tháng về thượng tuần, bắt đầu từ tháng Juin, nhà thuốc Thượng-Đức xuất bản một tập nguyệt san lấy tên là « MÁCH GIÚP » để truyền bá thuốc háy trao đổi ý kiến về y-lý với các danh y trong bối cảnh. Ai muốn đọc sẽ biếu không.

Nhà thuốc THƯỢNG-ĐỨC 15, Phố nhà Chung (Mission) — Hanoi, kính cáo

SERV. PUB. KHANG KIEN 438

AN GI MÀ BÉO?

XÃ XỆ CON — Ôi làng nước ôi! Bỗn tôi ra.

NGÔNG ĐỨC — Quác! quác! Hai em mày ăn gì mà chóng béo tốt thế? quác! quác!

XÃ XỆ CON — Ôi làng nước ôi! Thi ông ngỗng hấy bảo bà ấy bỗn tôi ra đã nǎo.

NGÔNG ĐỨC — Quác! quác! Không, không, nói ra mới bỗn. Bà mày cầm chât vào, xé nó ra. Quác! quác!

XÃ XỆ CON — Ác quái! Ủ thì nói, hai em tôi trước bị bệnh cam run, gầy còm xanh xao, sau được ông Lý Toét mách mua thuốc « Khang-kien Cam tích tán » uống mỗi đứa 2 lọ thì khỏi, ăn uống như bò mộng, nên béo tốt thế. Tôi nói hết rồi, xin ông bà ngỗng bỗn tôi ra.

NGÔNG ĐỨC — Thế hiệu Khang-kien ở đâu?

XÃ XỆ CON — Tông phát hành thuốc Khang-kien ở 94, hàng Buồm Hanoi, chỉ điểm khắp Đông-Dương. À, nếu các cậu ngỗng con có bị nóng sốt thì ông bà ngỗng cho uống ngay « Thổi nhiệt tán Khang-kien » chỉ 5 phút khỏi. Và nếu bà ngỗng có bị lậu hay bạch đái, thi mua ngay « Bạch trọc hoàn Khang-kien » mà uống thì khỏi ngay.

NGÔNG CÁI — Ai mách mà cậu Xã biết?

XÃ XỆ CON, vénh vang — Nay nhé, Cam tích tán, giá 0p10 thi các em tôi uống này, Thổi nhiệt tán, cũng giá 0p10 tôi đã dùng qua, công hiệu như thần. Còn ông cụ Xã nhà tôi, nếu không có « Bạch trọc hoàn K. K. », giá 0p70 thi bây giờ lâu đã thành kén rồi. Lại còn bà Xã nhà tôi, trước thỉnh thoảng lai rúc dầu, chóng mặt, nước mũi sụt sít cả ngày, nhiều khi bỏ cả buổi chợ, sau bỏ 0p10 mua 1 lọ dầu Khang-kien vừa xoa vừa uống, nên bây giờ phiên chợ nào cũng gồng gánh đi được.

CẢ ĐÀN NGÔNG — Cám ơn cậu Xã con nhé.

XÃ XỆ CON — Tôi không dám. À, phải mua thuốc hiệu Khang-Kien mới hay.

Thuốc có dấu hiệu « Lực sĩ nâng địa cầu ».

Sữa
NESTLÉ
Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hội xin khêng mất tiền quyền
sách dạy cách nuôi trẻ của
bác sĩ Vidal soạn ở hàng
NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55
— HAIPHONG —

VIỄN ĐÔNG LẬP BỒN

Hội Đông-Pháp vô danh hùn vốn 4.000.000 phat lâng, một phần tư đã bồi rồi.
Công ty hành động theo chủ dự ngày 12 tháng tư năm 1916. Đăng bá Hanoi số 419

Món tiền lưu trú: 858 550p71

Tính đến ngày 31 Décembre 1936 để hoàn vốn lại cho người đã góp

**HỘI ĐÔNG-PHÁP SÁNG LẬP NÊN BỞI HỘI LẬP BỒN
TO NHẤT HOÀN CẦU: HỘI SÉQUANAISE LẬP BỒN
GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐỀ DANH TIỀN**

TỔNG CUỘC Ở HANOI
32 Phố Paul-Bert — Giấy số 892

QUẢN LÝ Ở SAIGON

68, đường Kinh-Lấp — Giấy số 21.835

Số tiền mà bản bộ trả cho những người trúng số hay
bán lại phiếu (tính đến cuối tháng Mars 1938) là:

829.161\$42

KỶ XỔ SỐ THỨ NĂM MƯƠI BÁY

Những số trúng ngày
28 AVRIL 1938

xổ hồi chín giờ sáng tại sở Tổng-cục ở 32 phố Tràng Tiền, (Paul Bert) Hanoi
Do ông Long, Quản-ly của Bản-hội chủ tọa, các cha: Huân ở bồn đạo Xuong-
dien, Namdin, Tu ở bồn đạo Trung-lao, Namdinh, dù tọa.

Những phiếu
trúng số
đã quay
ở bánh xe ra

DANH SÁCH TẶC NGƯỜI TRÚNG SỐ

SỐ TIỀN HOÀN LẠI

TARIF "A"

Những số đã quay ở bánh xe ra: 475-2062-944-
2276-2222-811-2335-2511-398-2500-2202-2520-1575
1482-2008-316-1692-2162.

11.276	Mme. Hoàng Thị Liên, làng Nam Tân, Gio Linh, Quang Trí, phiếu 400p	400\$
20.335	M. Ng. Ngọc Hoan, 20 phố Hàng Trống, Hanoi, phiếu 400p	554.
49.692	M. Do Duc Nhuân, làm việc tại kho nhà giày thép, Hanoi, phiếu 400p	400.
53.162	Phiếu này chưa phát hành.	

Cải chính — Vì một sự nhầm lẫn mà Bản Hội
đãng ở tờ kê những số trúng về ngày 26 Février
1938 số titre A N° 40 942 trúng số thi nay cải
chinh cho đúng

ANCIEN TARIF

Lần mở thứ nhất: Hoàn vốn bộ phận

Những số đã quay ở bánh xe ra: 24427-10558.

Phiếu này đã bán lại cho Bản-Hội ở Hanoi.

Phiếu này đã xóa bỏ ở Saigon

Lần mở thứ hai: Hoàn nguyễn vốn

Những số đã quay ở bánh xe ra: 539-2407-1566
2515-656-1439-1977-1844-2440-810-1739-2232-798-
2445-2635-2209-274-1959-2735.

16.439	Mlle. Trịnh Thị Thu-Bích, n° 91 Rue Paul Bert, Thanh Hóa, phiếu 200p	200\$
56.735	Phiếu này không phát hành	

Lần mở thứ ba: Khởi phái đóng tiền tháng

Những người có tên sau này trúng số miễn trừ
trị giá kê ở cột thứ nhất có thể bán lại ngay theo
giá tiền kê ở cột thứ hai.

Những số đã quay ở bánh xe ra: 1717-2321-1974
1303-518-2268-826-720-416-2186-2822-1716-382-
2319-2709-2273-2517-2658-074.

44.709	M. Lam mieng Toan, đốc công nhà máy của Ninh-Man, Cholon, phiếu 200p	200p00 110p20

Khi trúng số thi chủ vé cứ việc giao lại cái vé tiết-kiêm và lãnh tiền ngay
dù số bạc nguyên hiện.

Kỳ xổ số sau định vào ngày 28 Mai 1938, bời 9 giờ sáng tại sở quản-ly
ở số 68 đường Kinh-lấp (Bd Charner), Saigon.

CÁC NGÀI CÓ MUÔN một số vốn lớn mà mỗi tháng chỉ phải đề dành một số tiền nhỏ

Ngài cũng mong được dịp may trúng số và lãnh ngay một số tiền to lớn?

Các ngài nên mua ngay thứ

TITRE A của bồn-hội từ lúc mới mua và

được lãnh 50% vẹ tiền lời

Người chủ vé gày vốn bằng cách gộp tiền từng kỳ trong một thời hạn có thể kéo

dài đến 25 năm tùy theo ý muốn mà có thể lãnh ngay số vốn ra, nếu vé minh

trúng ở trong các kỳ xổ số hàng tháng, bay cùng lâm đến hết hạn vé.

Ngoài số tiền vốn đã cam đoan
chủ vé còn được hưởng thêm
tiền lời hàng ngày tăng lên

Hơn 54 TRIỆU đồng bạc

số tiền vốn của các người vào

Hội ở xứ Đông-Dương

Ví dụ: gộp mỗi (một số vốn có bão đầm tháng 30\$) để gộp (ít nhất là 20.	12.000\$
	8.000.
	4.000.
	2.000.
	1.000.
	400.

Hội cần dùng nhiều đại-lý có đủ tư cách

Rentrée des classes

Vous trouvez à l'IDEO tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail.
Articles « RECLAME » vous permettant de faire des économies :

Cabier de brouillon « RÉCLAME » 100 pages . . .	0\$09
Boite de 100 copies doubles, beau papier . . .	1.89
Ramotte de 100 — quadrillé multiple . . .	0.70
Plumier laqué, couvercle chromes	0.80
Compas spanoplics : 15 et 4 pièces . . .	0.65 à 0.35
— plats nickelé reversible double usage . . .	1.00
— plats nickelé en pochette . . .	3.10-1.63 à 0.98
Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir	0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I.D.E.O PAPETERIE — LIBRAIRIE
HANOI — HAIPHONG

800 - 500 bougies

ĐÈN MĂNG - SÔNG **COLEMAN**

Hiệu đèn măng-sông có bơm
tốt nhất bên Huê-Kỳ.
Sáng nhất, chắc chắn dễ dù
Đèn Coleman có 2 cỗ súng

200 – 300 bougies

300 – 500 bougies

Có thứ dùng đầu xanh.
có thứ dùng đầu hồi.

Manchon — Mǎng-sōng

Coleman nhān xanh

N° 999 200 - 300 bougies

N. 1111 300—500 bougies

Có trū bán nơi:

Lê huỵ Lê, 70, Rue des Paniers

Đặng văn Tân, 29, Rue du Coton

Quảng hưng Long, 79, Rue des Pāniers

Sâm nhung bách bò Hồng-Khé

Lấy tính chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh để luyện với Sâm Cao-ly, Lôc Nhung cùng với các vị thuốc bồi bổ quý giá, nên dùng nó dǎn ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trễ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra được nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, dài liên nhanh, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương cỗ khi, tinh đặc, trong khi phòng sự, không thấy nhợt mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Bàn bà dùng được huyết tốt, kinh đều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất đều sình ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa hoặc ra khí hư (bach dài hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thi tốt sữa, có chửa thi khỏe thai. Các cụ già đau lưng, đau mông mỏi mệt, kém ăn, kém ngủ, hoặc có bệnh ho, bệnh thở đều cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sinh, bỏ tì, tiêu thực. Nói tóm lại, tất cả nam phu lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bồi gi hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Hồng-Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thử bao sáp vàng, các bà dùng thử bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào sau 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên, nhai chiểu với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p00.

Thuốc Hồng-Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bồ thần Hồng-khô » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngưu-phiêu, Hải-cầu-thảo, Yến-quảng, Sâm Ningang với các vị thuốc vừa bồ
vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu « bắt lực », « liệt dương » được mòn ngay, dễ thụ thai. Làn cho ngời rõ vòi tinh
lãnh đam trớn nên người da tinh vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 bay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả bền nhau. Mấy chung cho 15-16 lần nói toàn dứt. Các ông
các bà dùng thử một gói Op25 sẽ thấy phòng sր mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhợt mệt. Thuốc này chuyên
trị bồ thần, kiên tinh, sinh khí, chữa liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p25.

Thuốc « Cai Hồng-Khê »

Không chôn lẩn chất thuốc phiện nên ai cai cũng có thể bỏ hẳn được, mỗi ngày hút một đồng bao thuốc phiện, chỉ uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa, vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p50 một hộp, thuốc nước 1p00 một chai, Nghiện nhẹ chỉ hết 1p00, nghiện nặng hết 5p00, 3p00 là bỏ hẳn được, nếu sai người xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng-Khé

Giáy thép mà buộc ngang trời! Thuốc Hồng-Khé chưa những người lảng lơ! Hai câu Sám truyền này, ngày nay quả thí nghiệm, vì hễ nói đến Hồng-Khé là ai cũng nghĩ đến thuốc lâu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lâu Hồng-Khé số 30, mỗi hộp 0p60, cũng khỏi rất nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy, mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hồng-Khé số 14 cũng khỏi rất nọc một cách êm đềm không hại sinh dục — mỗi hộp giá 0p60 — nên khắp các nơi đâu đâu cũng biết tiếng:

Nhà thuốc HỒNG KHÉ
88. Phố Chợ Hôm — Hanoi (Route de Hué)

Xem mache cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 món thuốc hoàn tần, cao đan già truyền và kinh nghiệm, chẽ săn, đóng hộp, đóng chai theo phương pháp Âu-Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-nê, chữa đủ các bệnh nguy hiểm n'ười lớn trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-khê bày Hội chợ Hải-phong năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-sĩ ban khen, các báo tây, nam tờ lời khuyên khích, và được thưởng « Bội tinh vàng ». Có liêu 2 cuốn sách thuốc « Gia đình y dược » và « Hoa nguyệt cầm nang ».

Vị cứu tinh của các bệnh nhơn
HOA LIỀU và **PHONG TÌNH**

là

SƯU ĐỘC BÁ Ú'NG HOÀN số I

Chuyên trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh phong tình như: Lậu, Tim la, Dương mai, Hạch xoài, Cột khí, Sang độc v.v... chẳng luận là lâu, mau, đều cho độc nhập cốt đi nữa thuốc SƯU ĐỘC BÁ Ú'NG HOÀN cũng tông lòi gốc độc ra đứt tuyệt, khỏi cần trừ càng không hại sanh dục, không hành bệnh nhơn.

Mỗi hộp uống 4 lần, giá 1\$50

Nhà thuốc **ÔNG - TIỀN**
11, Rue de la Soie, Hanoi

Lúc nào tôi cũng cầu nguyện cho các khách hàng của tôi dặng hạnh phúc trong mọi sự cho những người đang ở trong cơn khủng hoảng sắp gặp tôi dễ tôi chỉ bảo những điều hay mà mừng, dờ mà tránh.

Muôn biệt :

DĨ VÃNG, TƯƠNG LAI và **HIỆN TẠI, CỦA NHÀ** và **NHÂN DUYÊN**

gửi chữ ký tên (ký bằng chữ hán hay quốc ngữ cũng được) tuổi và kèm theo ngân phiếu 7 hào cho

Prof. Khanhson

36, JAMBERT - HANOI

Cho được tiện việc, tôi cắt măng Nam, Nữ thay mệt tôi đi các tỉnh trong Nam, ngoài Bắc để nhận chữ ký và tiền, vậy nếu người nào có các (carte) riêng của tôi và chán dung tôi thì các ngai hãy tin và khi nhận reçu cũng nên cẩn thận xem có dấu hiệu của tôi không. Ai muốn giúp tôi việc này xin mời lại chơi nói truyện sẽ được lương hậu, người nào không có căn bản tử tế thì đừng lại.